

Stora Enso Tilinpäätöstiedote

Tammikuu–joulukuu 2018

Q4

Liikevaihdon kasvu jatkui

Tilapäisiä operatiivisia haasteita – Osinkoehdotus 0,50 euroa osakkeelta

Q4/2018 (verrattuna Q4/2017)

- Liikevaihto kasvoi 5,8 % 2 657 (2 511) milj. euroon. Tämä oli jo kahdeksas peräkkäinen kasvun vuosineljännes. Kasvu johtui pääasiassa suotuisista hinnoista verrattuna vuodentakaiseen sekä myynnin jakauman aktiivisesta hallinnasta. Toimitukset alenivat johtuen hieman heikommista markkinoista. Liikevaihto ilman aiemmin myytyä Puumerkkiä kasvoi 6,4 %.
- Operatiivinen liiketulos pieneni hieman 271 (280) milj. euroon. Odotettua korkeammat kustannukset kumosivat korkeampien hintojen vaikutuksen. Pääsyy korkeammille kustannuksille olivat operatiiviset haasteet kuudella tehtaalla. Näiden negatiivinen vaikutus oli noin 40 milj. euroa. Volyymit pienenevät kaikilla liiketoiminta-alueilla vähäisemmän kysynnän vuoksi ja negatiivinen vaikutus oli noin 11 milj. euroa. Operatiivinen liiketulosprosentti oli 10,2 % (11,2 %), yli 10 % jo kuudentena peräkkäisenä vuosineljänneksenä.
- Tulos/osake (EPS) kasvoi 75,0 % 0,39 (0,22) euroon ja tulos/osake ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli 0,33 (0,26) euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta pieneni 323 (519) milj. euroon, johtuen pääasiassa kasvaneen liikevaihdon seurauksena kohonneesta operatiivisesta käyttöpääomasta. Rahavirta investointien jälkeen oli 148 (262) milj. euroa.
- Taseen vahvistuminen jatkui ja nettovelka pieneni 161 milj. euroa. Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan koheni ja oli 1,1 (1,4).
- Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) oli 12,4 % (13,5 %).

Vuosi 2018 (verrattuna vuoteen 2017)

- Liikevaihto kasvoi 4,4 % ja oli 10 486 (10 045) milj. euroa. Liikevaihto ilman aiemmin myytyä Puumerkkiä kasvoi 5,6 %.
- Operatiivinen liiketulos kasvoi 32,0 % 1 325 (1 004) milj. euroon. Kasvu johtui suotuisista hinnoista ja myynnin jakauman aktiivisesta hallinnasta.
- Operatiivinen ROCE oli 15,5 % (11,9 %), selvästi yli 13 %:n strategisen tavoitetason.

Tapahtumia Q4/2018

- Aiemmin ilmoitettu Stora Enson metsäosakkuusyritys Bergvik Skogin uudelleenjärjestely jatkuu. Osakkeenomistajat allekirjoittivat sitovan sopimuksen, jolla kauppa on määrä saada päätökseen vuoden 2019 ensimmäisen puoliskon aikana. Bergvik Skog myi metsäalueita Latviassa ja kasvatti biologisten hyödykkeidensä käypää arvoa. Stora Enson osuus myyntivoitosta verojen jälkeen oli 49 milj. euroa vuosineljänneksen aikana.
- Kannattavuustutkimus, jonka avulla arvioidaan Oulun paperitehtaan muuntamista pakkauskartongin tuotantolaitokseksi, on meneillään. Ympäristövaikutusten arviointi valmistui joulukuussa 2018.

- Investointi uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvönin sahalla on viimeistelyvaiheessa. Kaupallinen tuotanto alkaa suunnitelmien mukaisesti vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen aikana.
- Stora Enso nosti omistustaan ruotsalaisessa Cellutech AB:ssä 100 %:iin.
- Stora Enso lanseerasi uuden vastuullisen RFID-tunnisteteknologian, ECO™ by Stora Enson. Se on suunniteltu älypakkaustoimintoja varten toimitusketju-, vähittäismyynti- ja verkkokauppasovelluksiin.
- Stora Enso ja Sulapac yhdistivät voimansa kehittääkseen uusiutuvia ja biohajoavia pillejä.
- Stora Enso ryhtyy yhteistyöhön H&M-konsernin ja Inter IKEA -konsernin kanssa TreeToTextile-yhtiön teollistamiseksi. Tavoitteena on kehittää uusia tekstiilikuituja kustannustehokkaasti ja vastuullisesti.

Kannattavuuden turvaamisohjelma

Stora Enso ilmoitti tänään aloittavansa kannattavuuden turvaamisohjelman, jolla tähdätään 120 milj. euron vuotuisiin kustannussäästöihin. Yhtiön investointiennustetta vuodelle 2019 supistetaan 50 milj. eurolla.

Näkymät vuodelle 2019

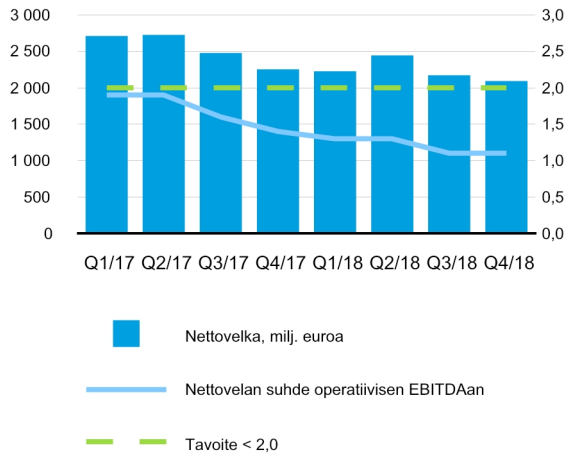
Stora Enso ottaa käyttöön uuden tulosohejistustavan koko vuoden näkymille ja vuosineljänneksen tulosoheistukselle. Konserni ohjaa tästä lähin vuosineljännesten operatiivisen liiketuloksen absoluuttista vaihteluväliä sen sijaan, että vertailisi vuosineljännesten liikevaihtoa ja operatiivista liiketulosta kvalitatiivisesti edelliseen vuosineljänneeseen.

Stora Enson vuoden 2019 odotetaan olevan pääosin samalla tasolla vuoden 2018 kanssa olettaen, että nykyiset kaupalliset olosuhteet eivät merkittävästi muutu. Kysynnän kasvun odotetaan jatkuvan muiden Stora Enson tuotteiden osalta, paitsi paperin Euroopassa. Sen osalta kysynnän laskun ennustetaan jatkuvan vuonna 2019. Yhtiön liikevaihdon odotetaan olevan suurempi ja kustannusten odotetaan kasvavan vuonna 2019 vuoteen 2018 verrattuna. Stora Enso rajoittaa kustannusten nousua ja kasvavan epävarmuuden vaikutuksia uudella kannattavuudenturvaamisohjelmalla.

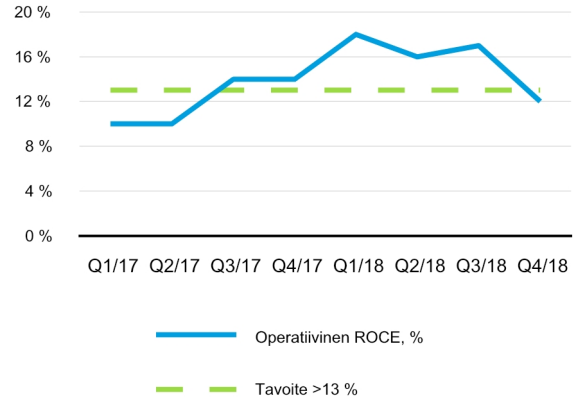
Tulosoheistus Q1/2019

Vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen operatiivisen liiketuloksen arvioidaan asettuvan 260–350 milj. euron vaihteluvälille. Konsernin vuotuinen kunnossapitoaikataulu on muuttunut viime vuodesta. Vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä Veracelin sellutehdas ja Ostrolėkan aaltopahvin raaka-ainetta valmistava tehdas pitävät vuosihuoltoseisokit. Huoltoseisokkien negatiivisen vaikutuksen arvioidaan olevan noin 20 milj. euroa korkeampi kuin vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin ei ollut vuotuisia huoltoseisokkeja.

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)

Tunnusluvut

Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018–2017
Liikevaihto	2 657	2 511	5,8 %	2 585	2,8 %	10 486	10 045	4,4 %
Operatiivinen EBITDA	405	427	-5,1 %	502	-19,3 %	1 878	1 587	18,3 %
Operatiivinen EBITDA, %	15,3 %	17,0 %		19,4 %		17,9 %	15,8 %	
Operatiivinen liike-tulos	271	280	-3,3 %	358	-24,4 %	1 325	1 004	32,0 %
Operatiivinen liike-tulos, %	10,2 %	11,2 %		13,8 %		12,6 %	10,0 %	
Liike-tulos (IFRS)	356	236	50,7 %	363	-1,9 %	1 390	904	53,7 %
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	267	238	12,3 %	305	-12,3 %	1 190	826	44,1 %
Tulos ennen veroja	315	209	50,7 %	305	3,3 %	1 210	742	63,1 %
Katsauskauden tulos	299	173	72,5 %	204	46,5 %	988	614	61,0 %
Investoinnit	237	267	-11,1 %	129	84,4 %	574	640	-10,3 %
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	215	251	-14,3 %	109	98,0 %	491	560	-12,3 %
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	114	125	-8,5 %	122	-6,4 %	479	507	-5,5 %
Korolliset nettovelat	2 092	2 253	-7,1 %	2 172	-3,7 %	2 092	2 253	-7,1 %
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	12,4 %	13,5 %		16,7 %		15,5 %	11,9 %	
Tulos/osake (EPS) ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, euroa	0,33	0,26	25,0 %	0,31	3,8 %	1,29	0,89	45,4 %
Tulos/osake, euroa	0,39	0,22	75,0 %	0,27	42,6 %	1,28	0,79	62,5 %
Oman pääoman tuotto (ROE)	18,1 %	11,6 %		13,0 %		15,5 %	10,3 %	
Nettovelkaantumisaste	0,31	0,38		0,34		0,31	0,38	
Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan	1,1	1,4		1,1		1,1	1,4	
Kiinteät kustannukset/liikevaihto	25,0 %	26,9 %		23,3 %		23,6 %	25,1 %	
Oma pääoma/osake, euroa	8,51	7,62	11,7 %	8,16	4,3 %	8,51	7,62	11,7 %
Henkilöstö keskimäärin	26 151	26 116	0,1 %	26 545	-1,5 %	26 067	26 206	-0,5 %
Työtapatuemat (TRI), taajuus ^{1 2}	7,9	7,3	8,2 %	4,6	71,7 %	5,9	7,4	-20,3 %

Operatiiviset tunnusluvut, vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja ei-IFRS-tunnusluvut: Tämän raportin lopussa on lisätietoa Stora Enson ei-IFRS-tunnusluvuista sekä tunnuslukujen laskennasta. Ks. myös kappale *Ei-IFRS-tunnusluvut* Taloudelliset tiedot -osion alusta.

TRI (Total recordable incidents) -taajuus = Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Tammikuusta 2018 lähtien Stora Enson yhteisiä toimintoja Veracelia ja Montes del Plataa tarkastellaan osana konsernin työturvallisuuslukuja. Vuoden 2017 luvut oikaistu vastaavasti vertailukelpoisuuden vuoksi

² Q3/18 laskettu uudelleen vuoden 2018 kolmannen neljänneksen osavuositarkastuksen jälkeen saadun tiedon vuoksi.

Toimitukset ja tuotanto

	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018–2017
Kuluttajakkauskartongin toimitukset, 1 000 tonnia	701	712	-1,5 %	727	-3,5 %	2 914	2 816	3,5 %
Kuluttajakkauskartongin tuotanto, 1 000 tonnia	694	734	-5,5 %	730	-5,0 %	2 922	2 871	1,8 %
Aaltopahvin raaka-aineen ulkoiset toimitukset, 1 000 tonnia	213	274	-22,2 %	272	-21,5 %	985	1 023	-3,8 %
Aaltopahvin raaka-aineen tuotanto, 1 000 tonnia	338	339	-0,2 %	345	-2,1 %	1 320	1 333	-1,0 %
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	276	279	-1,1 %	260	6,2 %	1 059	1 103	-4,0 %
Markkinasellun ulkoiset toimitukset, 1 000 tonnia	532	526	1,2 %	476	11,8 %	2 017	2 135	-5,5 %
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	1 285	1 308	-1,7 %	1 242	3,5 %	5 095	5 097	0,0 %
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 121	1 146	-2,2 %	1 161	-3,5 %	4 591	4 713	-2,6 %
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	1 087	1 159	-6,2 %	1 216	-10,5 %	4 633	4 672	-0,8 %

Toimitusjohtajan kommentti

"Stora Enson vakaa kannattava kasvu jatkui jo kahdeksantena peräkkäisenä vuosineljänneksenä. Liikevaihtomme koheni lähes 6 % ja oli korkein viimeisen vuosineljänneksen liikevaihto sitten vuoden 2012. Kasvu oli pääosin suotuisten hintojen ja aktiivisen myynninjakauma- ja hinnoittelutyömme ansiota. Hieman heikompien markkinoiden takia toimituksemme olivat alhaisemmalla tasolla. Kuudella tehtaallamme on ollut tilapäisiä operatiivisia ongelmia. Näiden vaikutus liiketulokseen oli noin 40 miljoonaa euroa. Operatiivinen liiketuloksemme laski hieman yli 3 %, kun taas operatiivinen liiketulosprosentti ylitti 10 % kuudentena peräkkäisenä vuosineljänneksenä.

Kun tarkastelemme koko vuotta 2018, liikevaihtomme on jälleen selkeästi yli 10 miljardia euroa ja operatiivinen liiketulos kasvoi 32 %. Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotomme oli lähes 16 % eli selkeästi yli 13 %:n strategisen tavoitetason. Olen myös hyvin tyytyväinen siitä, että koko vuoden osakekohtainen tuloksemme kasvoi merkittävästi, 62,5 %. Jatkamme taseemme vahvistamista, ja nettovelan suhde EBITDAan oli 1,1. Näin ollen hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 0,50 euron osinkoa osakkeelta. Tämä on 22 % enemmän kuin viime vuonna ja neljäs peräkkäinen vuosi, kun osinkomme kasvaa. Tämä on luottamusosoitus Stora Enson tulevaisuudelle.

Muutoshankkeemme etenevät hyvin. Investointi uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvönin sahalla on viimeistelyvaiheessa. Kaupallinen tuotanto alkaa suunnitelmien mukaisesti vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen aikana. Olen myös tyytyväinen siitä, että olemme ottaneet tärkeän askeleen varmistaaksemme kilpailukykyiset raaka-ainetoimitukset pitkällä aikavälillä. Yhdessä muiden osakkeenomistajien kanssa allekirjoitimme sitovan sopimuksen, jonka puitteissa pyritään saamaan Bergvik Skogin liiketoimi päätökseen vuoden 2019 ensimmäisen puoliskon aikana.

Tuomme markkinoille jatkuvasti uusia tuotteita, joilla asiakkaamme voivat hyödyntää digitaalisia ratkaisuja liiketoiminnassaan. Viimeisin näistä on uusi vastuullinen RFID-tunnisteteknologia nimeltään ECO™ by Stora Enso. Se on suunniteltu toimitusketju-, vähittäismyynti- ja verkkokauppasovellusten älypakkaustoimintoja varten. Olemme myös solmineet kiinnostavaan kumppanuuden H&M- ja Inter IKEA -konsernien kanssa tuottaaksemme uusia tekstiilikuituja vastuullisesti ja kustannustehokkaasti.

Vastuullisuus on liiketoimintamme ytimessä. Sen vuoksi olen ylpeä siitä, että kansainvälinen voittoa tavoittelematon järjestö CDP on arvioinut työmme ilmastonmuutoksen torjumiseksi maailmanlaajuisesti johtavalle tasolle. CDP sijoitti Stora Enson vuoden 2018 ilmastolistansa A-luokkaan, ilmastonmuutostyötä kansainvälisesti johtavien yritysten joukkoon. Olemme myös saaneet tunnustusta vastuullisimpana pörssi-yhtiönä kaikkien Tukholman pörssissä noteerattujen yhtiöiden listalla, sekä palkinnon vuoden vastuullisimpana brändinä toimialallamme.

Nykyisessä geopolitiisessä kehityksessä on merkittävä riski protektionististen toimien laajentumisesta pisteeseen, jossa maailmankauppa supistuu huomattavasti. Tämä sysäisi liikkeelle ketjureaktioita, jotka vaikuttaisivat suuresti inflaatioon, yritysten näkymiin ja kuluttajien luottamukseen sekä viime kädessä maailmanlaajuiseen talouskasvuun. Tämän takia olemme laatineet 120 miljoonan euron suuruisen kannattavuuden turvaamisohjelman, joka käynnistetään välittömästi. Ohjelma auttaa meitä varautumaan markkinoiden mahdolliseen heikentymiseen.

Näin lisääntyvän epävarmuuden ja heikentyvän näkyvyyden aikoina odotamme vuoden 2019 olevan pääosin vuoden 2018 kaltainen, mikäli tämänhetkiset kaupankäyntiolosuhteet eivät muutu merkittävästi. Odotan kysynnän jatkuvan kasvuaan kaikissa Stora Enson liiketoiminnoissa lukuun ottamatta Euroopan paperiliiketoimintaa, jossa kysynnän laskun ennustetaan jatkuvan vuonna 2019. Liikevaihtomme odotetaan olevan korkeampi ja kustannusten ennustetaan kasvavan vuonna 2019 vuoteen 2018 verrattuna. Kannattavuuden turvaamisohjelmamme avulla toimimme kustannusten kasvun ja lisääntyvän epävarmuuden vaikutusten hillitsemiseksi.

Haluan jälleen kiittää asiakkaitamme hyvästä yhteistyöstä, työntekijöitämme sitoutumisesta ja sijoittajiamme luottamuksesta."

Karl-Henrik Sundström, toimitusjohtaja

Osakekohtainen osinkoehdotus

EUR 0,50

Operatiivinen ROCE (Q4/2018)

12,4 %

(Tavoite > 13 %)

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

1,1

(Tavoite < 2,0)

Liiketuloksen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018–2017
Operatiivinen EBITDA	405	427	-5,1 %	502	-19,3 %	1 878	1 587	18,3 %
Poistot osakkuus- ja yhteisyryksissä	0	-2	87,1 %	-4	94,4 %	-7	-10	23,0 %
Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	-20	-20	1,4 %	-18	-10,0 %	-66	-66	-0,3 %
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	-114	-125	8,5 %	-122	6,4 %	-479	-507	5,5 %
Operatiivinen liike-tulos	271	280	-3,3 %	358	-24,4 %	1 325	1 004	32,0 %
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	37	-15	n/m	5	n/m	45	-16	n/m
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	47	-29	262,5 %	0	100,0 %	20	-84	123,5 %
Liike-tulos (IFRS)	356	236	50,7 %	363	-1,9 %	1 390	904	53,7 %

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osakkuus- ja yhteisyryksien tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Vuoden 2018 viimeisen neljänneksen tulos (verrattuna Q4/2017)

Liikevaihdon muutoksen jakauma Q4/2017–Q4/2018

Liikevaihto Q4/2017, milj. euroa	2 511
Hinta ja tuotejakauma	7 %
Valuutta	-1 %
Määrä	-1 %
Muu liikevaihto ¹	2 %
Yhteensä ennen rakennemuutoksia	6 %
Rakennemuutokset ²	0 %
Yhteensä	6 %
Liikevaihto Q4/2018, milj. euroa	2 657

¹ Raakapuu, energia, keräyspaperi, sivutuotteet jne.

² Tehtaiden sulkemiset, suuret investoinnit, yritysmyynnit ja -ostot

Konsernin liikevaihto kasvoi edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 5,8 % eli 146 milj. euroa 2 657 milj. euroon operatiivisista haasteista huolimatta. Tämä oli korkein viimeisen neljänneksen liikevaihto sitten vuoden 2012 ja kahdeksas peräkkäinen kasvun vuosineljännes. Liikevaihdon kasvun moottoreina olivat selvästi korkeammat myyntihinnat paikallisissa valuutoissa sekä myynnin jakauman aktiivinen hallinta. Positiivista vaikutusta kumosivat vain osittain alhaisemmat toimitukset, jonkin verran negatiiviset valuuttakurssivaikutukset sekä Wood Products -divisioonaan kuuluneen Puumerkin myynnin vaikutus vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä.

Operatiivinen liike-tulos laski 3 % eli 9 milj. euroa 271 (280) milj. euroon. Operatiivinen liike-tulosprosentti pieneni yhden prosenttiyksikön 10,2 %:iin (11,2 %). Odotettua korkeammat kustannukset kumosivat korkeampien hintojen vaikutukset. Korkeammat kausiluonteiset kustannukset johtuivat pääosin noin 40 milj. euron operatiivisista haasteista Veitsiluodon, Nymöllan, Montes del Platan, Skutskärin, Imatran ja Forsin tehtailta.

Selkeästi korkeammat myyntihinnat ja aktiivinen myynnin jakauma etenkin Paper-, Biomaterials-, Wood Products- ja Packaging Solutions -divisioonissa paransivat operatiivista liike-tulosta 168 milj. eurolla. Volyymien kokonaisvaikutus oli 11 milj. euroa negatiivinen, sillä toimitukset kaikissa divisioonissa olivat hieman pienemmät.

Muuttuvat kustannukset jatkoivat kasvuaan ja olivat 123 milj. euroa suuremmat lähinnä kasvaneiden puun, sellun, kemikaalien ja logistiikan kustannusten vuoksi. Kiinteät kustannukset nousivat 34 milj. euroa. Valuuttakurssien nettovaikutus pienensi operatiivista liike-tulosta 2 milj. euroa ja osakkuus- ja yhteisyryksien operatiivinen tulos, poistot ja suljetut yksiköt 7 milj. euroa.

Tuotannon suunniteltu ja suunnitteleminen seisokkiaika oli paperin osalta 16 % (9 %), kartongin osalta 9 % (4 %) ja puutuotteiden osalta 1 % (0 %).

Henkilöstöä oli vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 26 200 (26 100). Euroopassa henkilöstöä oli keskimäärin 19 900 (19 500) ja Kiinassa keskimäärin 5 300 (5 500).

Käyvän arvon muutosten ja liiketoimintaan kuulumattomien erien nettovaikutus liike-tulokseen oli positiivinen 37 (negatiivinen 15) milj. euroa. Vaikutus johtui pääasiassa pohjoismaisen metsäosakkuusyritys Bergvik Skogin metsäomaisuuden käyvän arvon noususta.

Osakekohtainen tulos kasvoi 75,0 % 0,39 (0,22) euroon ja osakekohtainen tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä kasvoi 0,33 (0,26) euroon kannattavuuden kasvun ansiosta.

Konserni kirjasi vertailukelpoisuuteen vaikuttavan erän, jolla oli 47 milj. euron positiivinen (29 milj. euron negatiivinen) vaikutus liike-tulokseen. Vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä liittyi Stora Enson osuuteen osakkuusyritys Bergvik Skogin latvialaisen tytäryhtiön myynnistä saadusta myyntivoitosta.

Nettorahoituskulut, 41 milj. euroa, olivat 14 milj. euroa suuremmat. Nettokorkokulut kasvoivat 3 milj. euroa 34 milj. euroon. Muut nettorahoituskulut olivat 3 (6) milj. euroa. Nettovaluuttakurssivaikutus rahavarojen, korollisten saamisten ja velkojen sekä niihin liittyvien valuuttariskisuojausten osalta oli 4 milj. euroa tappiollinen (10 milj. euroa voitollinen) ja johtui pääasiassa valuuttamääräisen nettovelan uudelleenarvostamisesta tytäryrityksissä.

Sijoitetun pääoman muutoksen jakauma 31.12.2017–31.12.2018

Milj. euroa	Sijoitettu pääoma
31.12.2017	8 308
Investoinnit vähennettynä poistoilla	59
Arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	-1
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-2
Biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset	-66
Noteeraamattomat arvopaperit (pääasiassa PVO:n osakkeet)	104
Osakkuus- ja yhteisytykset	186
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden nettovelka	-27
Operatiivinen käyttöpääoma ja muut korottomat erät, netto	384
Nettoverovelka	-54
Muuntoerot	-81
Muut muutokset	14
31.12.2018	8 824

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (operatiivinen ROCE) vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä oli 12,4 % (13,5 %).

Vuoden 2018 viimeisen neljänneksen tulos (verrattuna Q3/2018)

Liikevaihto kasvoi 72 milj. euroa, eli 2,8 %, 2 657 milj. euroon. Operatiivinen liiketulos laski 87 milj. euroa 271 milj. euroon. Myyntihinnat paikallisissa valuutoissa pienensivät operatiivista liiketulosta 16 milj. euroa pääasiassa alhaisempien sellun hintojen vuoksi. Operatiivinen liiketulos laski 22 milj. euroa volyymien vaikutuksesta. Negatiivinen vaikutus johtui Nymöllan tehtaan läheisen järven liian matalasta vedenpinnasta, joka johti paperitehtaan tuotannon rajoittamiseen. Muuttuvat kustannukset olivat 21 milj. euroa korkeammat, kun alhaisemmat sellukustannukset kumosivat vain osittain korkeampia puun ja kemikaalien kustannuksia. Kiinteät kustannukset olivat kausittaisesti korkeampia ja laskivat operatiivista liiketulosta 47 milj. euroa. Valuuttakurssien nettovaikutus paransi kannattavuutta 4 milj. euroa. Osakkuus- ja yhteisytysten operatiivinen tulos ja poistot kasvattivat operatiivista liiketulosta 15 milj. euroa.

Vuoden 2018 tulos (verrattuna vuoteen 2017)

Liikevaihdon muutoksen jakauma 2017–2018

Liikevaihto 2017, milj. euroa	10 045
Hinta ja tuotejakauma	8 %
Valuutta	-1 %
Määrä	-1 %
Muu liikevaihto ¹	0 %
Yhteensä ennen rakennemuutoksia	5 %
Rakennemuutokset ²	-1 %
Yhteensä	4 %
Liikevaihto 2018, milj. euroa	10 486

¹ Raakapuu, energia, keräyspaperi, sivutuotteet jne.

² Tehtaiden sulkemiset, suuret investoinnit, yritysmyyntit ja -ostot

Liikevaihto kasvoi edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 4,4 % eli 441 milj. euroa 10 486 milj. euroon. Operatiivinen liiketulos oli 1 325 milj. euroa, jossa kasvua oli 32 % eli 321 milj. euroa. Liiketulosprosentti oli 12,6 % (10,0 %). Paremmat myyntihinnat ja myynnin jakauman aktiivinen hallinta kaikissa divisioonissa kasvattivat operatiivista liiketulosta 795 milj. euroa. Matalammat volyymit pienensivät operatiivista liiketulosta 10 milj. euroa. Muuttuvat kustannukset olivat 387 milj. euroa korkeammat, erityisesti puun sekä sellun, kemikaalien ja kuljetusten osalta. Kiinteät kustannukset nousivat 55 milj. euroa pääasiassa korkeampien henkilöstö- ja kunnossapitokustannusten vuoksi. Valuuttakurssien nettovaikutus pienensi operatiivista liiketulosta 34 milj. euroa. Osakkuusyrytysten tulos oli 8 milj. euroa alhaisempi. Pienempien poistojen positiivinen vaikutus oli 20 milj. euroa.

Rahoitus vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä (verrattuna Q3/2018)

Pääomarakenne

Milj. euroa	31.12.2018	30.9.2018	30.6.2018	31.3.2018	31.12.2017
Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ¹	6 636	6 544	6 417	6 417	6 554
Osakkuus- ja yhteisyritykset	1 729	1 596	1 543	1 536	1 600
Käyttöpääoma, netto	1 078	1 112	1 068	984	729
Pitkäaikaiset korottomat erät, netto	-488	-475	-447	-456	-490
Sidottu pääoma yhteensä	8 955	8 777	8 581	8 481	8 393
Nettoverovelka	-132	-145	-58	-67	-85
Sijoitettu pääoma	8 824	8 631	8 523	8 414	8 308
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	6 714	6 436	6 043	6 142	6 008
Määräysvallattomien omistajien osuudet	18	23	38	46	47
Korolliset nettovelat	2 092	2 172	2 442	2 226	2 253
Rahoitus yhteensä	8 824	8 631	8 523	8 414	8 308

¹ Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, rakennukset, koneet ja kaluston, biologiset hyödykkeet, päästöoikeudet sekä noteeraamattomat arvopaperit.

Rahavarat ilman luottolimiittejä kasvoivat 145 milj. euroa 1 128 milj. euroon. Nettovervelka oli 2 092 milj. euroa. Laskua edelliseen neljännekseen verrattuna oli 80 milj. euroa. Nettovelan suhde edellisten 12 kuukauden operatiiviseen EBITDAan oli 1,1, eikä se muuttunut verrattuna edellisen neljänneksen lopusta. Nettovelkaantumisasaste 31.12.2018 oli 0,31 (0,34).

Vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä Moody's Investors Service päivitti Stora Enso Oyj:n liikkeeseenlaskijan pitkän aikavälin luottoluokituksen Ba1:stä Baa3:een vakailta näkyvillä.

Stora Ensolla on 600 milj. euron valmiusluotto, joka oli vuoden lopussa kokonaan nostamatta. Lisäksi yhtiöllä on käytettävissään erilaisia pitkäaikaisia rahoituslähteitä 1 000 (900) milj. euroon saakka.

Pohjolan Voiman (PVO) osakkeiden, jotka luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti käypään arvoon arvostettaviin muihin laajan tuloksen eriin, käypä arvo laski neljänneksen aikana 51 milj. euroa 415 milj. euroon. Muutos käyvässä arvossa johtuu pääasiassa sähkön termiinihintojen laskusta.

Rahavirta vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä (verrattuna Q3/2018)

Liiketoiminnan rahavirta

Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018–2017
Operatiivinen EBITDA	405	427	-5,1 %	502	-19,3 %	1 878	1 587	18,3 %
Operatiivisen EBITDAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	47	-24	297,8 %	0	100,0 %	20	-76	125,9 %
Muut oikaisut	-81	-38	-111,9 %	-24	-238,9 %	-104	-56	-85,6 %
Käyttöpääoman muutos	-50	154	-132,2 %	-22	-127,6 %	-428	37	n/m
Liiketoiminnan rahavirta	323	519	-37,8 %	457	-29,3 %	1 365	1 492	-8,5 %
Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin investoidut rahavarat	-155	-257	39,7 %	-128	-20,7 %	-525	-658	20,2 %
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	-19	0	-100,0 %	-10	-98,2 %	-29	-9	-221,4 %
Rahavirta investointien jälkeen	148	262	-43,3 %	319	-53,4 %	811	825	-1,7 %

Vuoden 2018 viimeisen neljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli 148 milj. euroa. Käyttöpääoma kasvoi 50 milj. euroa pääasiassa liikevaihdon ja varastojen kasvun seurauksena. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin olivat 155 milj. euroa. Aiemmin ilmoitettuihin varauksiin liittyvät maksut olivat 3 milj. euroa.

Investoinnit

Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä olivat yhteensä 237 milj. euroa, josta 215 milj. euroa investoitiin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tavanomaisen vuosikierron mukaisesti ja 22 milj. euroa biologisiin hyödykkeisiin. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 114 milj. euroa. Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin tehdyillä lisäyksillä oli 155 milj. euron negatiivinen rahavirtavaikutus. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin vuonna 2018 olivat 574 milj. euroa, hieman alle ennusteen mukaisen 600 milj. enimmäismäärän.

Suurimmat vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä käynnissä olleet hankkeet olivat hajukaasupäästöjen hallinta ja kemihierteen (CTMP) flash-kuivaus Imatran tehtailla, Heinolan Flutingtehtaan tuotannon kehittäminen, China Packaging -yksikön kapasiteetin nostaminen ja tekniikan ajantasaistaminen, Skutskärin tehtaan revinnäisselluhanke Ruotsissa, Enocellin tehtaan liukoselluinvestointi, uusi ristiinliimattua puuta (CLT) valmistava tuotantoyksikkö Gruvönin sahalla Ruotsissa, Launkalnen sahan laajennus Latviassa sekä uusi höyryturbiiniinvestointi Maxaun tehtaalla Saksassa.

Arvio vuoden 2019 investoinneista ja poistoista

Milj. euroa	Arvio 2019
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	540–590
Poistot ja biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	590–630

Investointiennuste sisältää noin 100 milj. euroa investointeja konsernin biologisiin hyödykkeisiin sekä noin 40 milj. euroa pääomitettuja vuokrasopimuksia IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardin mukaisesti. Ennustetta on supistettu noin 50 milj. euroa konsernin uuden kannattavuuden suojaamissohjelman puitteissa. IFRS 16:n vaikutus sisältyy myös arvioon poistoista ja biologisten hyödykkeiden arvon operatiivisesta alentumisesta. Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen on ennusteessa noin 50–70 milj. euroa.

Segmentit vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä (verrattuna Q4/2017)

Consumer Board -divisioona

Haasteelliset markkinaolosuhteet jatkuivat, ensimmäiset hinnankorotukset saavutettu

Consumer Board -divisioona haluaa olla kansainvälinen tiennäyttävä korkealaatuisessa ensikuitukartongissa. Tavoittemme on olla halutuin kumppani asiakkaille ja brändin omistajille sekä korkealaatuisissa pakkauksissa että graafisissa loppukäyttökohteissa. Laaja kartonki- ja päällystevalikoimamme soveltuu erilaisiin kuluttajille suunnattuihin pakkaukseen ja käyttötarpeisiin, kuten neste- ja elintarvikepakkausihin sekä lääkkeiden ja yllisyytuotteiden pakkauksiin.

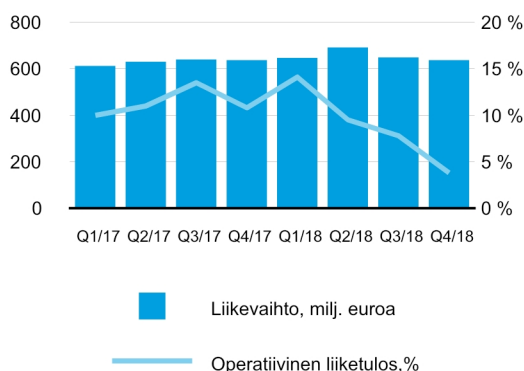
Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018–2017
Liikevaihto	637	636	0,2 %	648	-1,6 %	2 622	2 516	4,2 %
Operatiivinen EBITDA	74	119	-37,8 %	101	-26,6 %	423	477	-11,3 %
Operatiivinen EBITDA, %	11,6 %	18,7 %		15,6 %		16,1 %	19,0 %	
Operatiivinen liike-tulos	24	69	-64,5 %	50	-51,5 %	231	285	-18,8 %
Operatiivinen liike-tulos, %	3,8 %	10,8 %		7,8 %		8,8 %	11,3 %	
Operatiivinen ROOC	5,0 %	14,2 %		10,3 %		11,9 %	14,6 %	
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	65	140	-53,8 %	125	-48,1 %	339	458	-26,1 %
Rahavirta investointien jälkeen	13	73	-82,1 %	91	-85,5 %	177	218	-18,6 %
Kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	701	712	-1,5 %	727	-3,5 %	2 914	2 816	3,5 %
Kartongin tuotanto, 1 000 tonnia	694	734	-5,5 %	730	-5,0 %	2 922	2 871	1,8 %

- Liikevaihto kasvoi hieman, 0,2 % eli 1 milj. euroa, viimeisen vuosineljänneksen kaikkien aikojen ennätukseen, 637 milj. euroon. Alhaisemmat volyymit kumosivat korkeampien paikallisten myyntihintojen 10 milj. euron positiivisen vaikutuksen.
- Operatiivinen liike-tulos laski 45 milj. euroa 24 milj. euroon. Paremmat myyntihinnat kumosivat vain osittain merkittävästi korkeampia muuttuvia kustannuksia erityisesti puussa, sellussa ja kemikaaleissa. Kartongin tuotanto laski. Imatran ja Forsin tehtaiden operatiivisilla haasteilla oli pieni negatiivinen vaikutus kannattavuuteen.
- Operatiivinen ROOC laski 5,0 %:iin alhaisemman kannattavuuden vuoksi.
- Stora Enso ja startup-yritys Sulapac yhdistivät voimansa kehittääkseen uusiutuvia ja biohajoavia pillejä, jotka perustuvat Sulapacin puusta ja luonnollisista sideaineista valmistettuun biokomposiittimateriaaliin.
- Stora Enso investoi 22 milj. euroa (232 milj. Ruotsin kruunua) Skoghallin tehtaaseen Ruotsissa. Hankkeessa laajennetaan tehtaalla nykyistä vedenkäsittelylaitosta. Suurempi kapasiteetti ja uusi, nykyaikainen teknologia tehostavat tehtaalla vedenkäsittelyprosessia. Hankkeen arvioidaan valmistuvan vuoden 2020 alussa.
- Stora Enso on myös investoinut 7 milj. euroa (70 milj. Ruotsin kruunua) kemikaalien kierrätyksen modernisointiin Skoghallin tehtaalla ja 3 milj. euroa (30 milj. Ruotsin kruunua) uuteen jäähdytystorniin Forsin tehtaalla.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q4/17	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q3/18	Hinta Q4/18 verrattuna Q4/17	Hinta Q4/18 verrattuna Q3/18
Kuluttajapakkauskartonki	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Korkeampi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

5,0 %

(Tavoite: >20 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2019	2018
Q1	–	–
Q2	–	Beihain tehdas
Q3	Beihain ja Imatran tehtaot	Imatran ja Inkeröisten tehtaot
Q4	Forsin, Inkeröisten ja Skoghallin tehtaot	Skoghallin ja Forsin tehtaot

Packaging Solutions -divisioona

Ennätyksellinen liikevaihto ja kannattavuus

Packaging Solutions -divisioona tarjoaa kuitupohjaisia kartonkimateriaaleja ja aaltopahvipakkauksia sekä palveluita, jotka on suunniteltu monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Uusiutuvat ja korkealuokkaiset pakkausratkaisumme palvelevat johtavia jatkojalostajia, brändin omistajia ja jälleenmyyjiä, myös verkkokaupassa mukana olevia, jotka haluavat optimoida suorituskykyään, edistää innovaatiota ja parantaa vastuullisuuttaan.

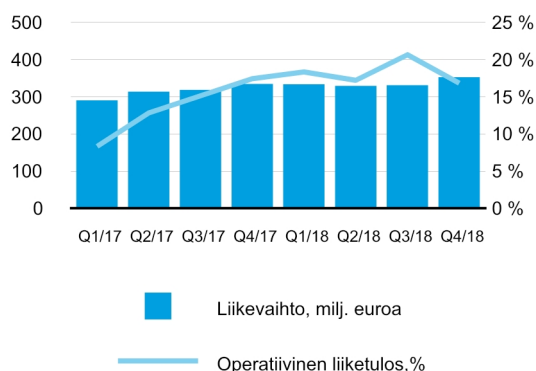
Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018– 2017
Liikevaihto	352	334	5,3 %	330	6,6 %	1 344	1 255	7,1 %
Operatiivinen EBITDA	76	74	3,3 %	86	-10,7 %	313	240	30,3 %
Operatiivinen EBITDA, %	21,7 %	22,2 %		25,9 %		23,3 %	19,1 %	
Operatiivinen liiketulos	59	58	1,7 %	68	-13,3 %	245	170	43,9 %
Operatiivinen liiketulos, %	16,8 %	17,4 %		20,6 %		18,2 %	13,5 %	
Operatiivinen ROOC	25,7 %	26,9 %		30,4 %		27,2 %	19,6 %	
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	66	82	-19,2 %	67	-0,6 %	272	249	9,2 %
Rahavirta investointien jälkeen	41	39	4,0 %	43	-4,8 %	172	156	10,2 %
Kartongin toimitukset (ulkoiset), 1 000 tonnia	213	274	-22,2 %	272	-21,5 %	985	1 023	-3,8 %
Kartonkituotanto, 1 000 tonnia	338	339	-0,2 %	345	-2,1 %	1 320	1 333	-1,0 %
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	276	279	-1,1 %	260	6,2 %	1 059	1 103	-4,0 %
Aaltopahvin tuotanto, milj. m ²	273	277	-1,4 %	245	11,3 %	1 048	1 102	-4,9 %

- Liikevaihto kasvoi 5,3 % eli 18 milj. euroa ennätykselliseen 352 milj. euroon. Taustalla olivat korkeammat hinnat ja myynnin jakauman aktiivinen hallinta Euroopan toiminnoissa. Aaltopahvin raaka-aineen toimitusten määrä pysyi vakaana.
- Operatiivinen liiketulos saavutti viimeisen vuosineljänneksen ennätystason ja oli 59 milj. euroa, jossa kasvua oli 1 milj. euroa. Alhaisemmat myyntivolyymit Kiinassa, korkeammat raaka-ainekustannukset ja varaosien alaskirjaukset kumosivat Euroopan yksikköjen selkeästi korkeampien myyntihintojen ja hyvän myyntijakauman hallinnan vaikutukset.
- Operatiivinen ROOC oli kannattavuuden ansiosta 25,7 % eli selkeästi 20 %:n pitkän aikavälin tavoitetta korkeampi.
- Stora Enso lanseerasi uuden vastuullisen RFID-tunnisteteknologian nimeltään ECO™ by Stora Enso. Se on suunniteltu älypakkaustoimintoja varten toimitusketju-, vähittäismyynti- ja verkkokauppasovelluksiin. Teknologia tuo käyttöön paperipohjaiset RFID-tunnisteet ja muovittoman ja kierrätettävän ratkaisun pakkausten autentikointiin.
- Stora Enso myi 100 % omistuksestaan ruotsalaisessa tytäryhtiössään June Emballage AB:ssä yhtiön johtoryhmälle. June Emballage on erikoistunut valmistamaan pieniä eriä räätälöityjä aaltopahvipakkauksia kuljetustarpeisiin.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q4/17	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q3/18	Hinta Q4/18 verrattuna Q4/17	Hinta Q4/18 verrattuna Q3/18
Ensikuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Maailmanlaajuinen	Vakaa	Vakaa	Merkittävästi korkeampi	Vakaa
Kierrätyskuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman heikompi	Hieman korkeampi	Hieman matalampi
Aaltopahvipakkaukset	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Korkeampi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen liiketulos

Operatiivinen ROOC

25,7 %

(Tavoite: >20%)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2019	2018
Q1	Ostrołękan tehdas PK5	–
Q2	–	Heinolan ja Varkauden tehtaat
Q3	Heinolan ja Ostrołękan kraftaineritehtaat	Ostrołękan tehdas
Q4	Varkauden tehdas	–

Biomaterials-divisioona

Hyvät markkinaolosuhteet jatkuivat, merkkejä hintapaineista

Biomaterials-divisioona tarjoaa laajan valikoiman sellulaatuja paperin, kartongin, pehmopapereiden sekä tekstiilien ja hygieniatuotteiden valmistukseen. Divisioonan tavoitteena on maksimoida mäntyöljyn, biomassasta saatavan tärpätin sekä muiden prosessin sivutuotteiden liiketoimintapotentialiaali. Vahvan innovaatiopanostuksemme ansiosta kaikilla biomassan jakeilla, kuten sokereilla ja ligniinillä, on useita sovellusmahdollisuuksia.

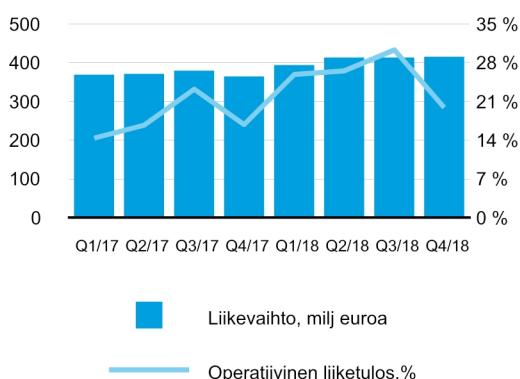
Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018–2017
Liikevaihto	415	364	14,1 %	413	0,6 %	1 635	1 483	10,3 %
Operatiivinen EBITDA	116	95	22,6 %	157	-25,6 %	550	409	34,4 %
Operatiivinen EBITDA, %	28,0 %	26,1 %		37,9 %		33,6 %	27,6 %	
Operatiivinen liike-tulos	91	61	49,6 %	125	-27,0 %	427	264	61,9 %
Operatiivinen liike-tulos, %	22,0 %	16,8 %		30,3 %		26,1 %	17,8 %	
Operatiivinen ROOC	15,0 %	10,4 %		20,9 %		17,9 %	10,5 %	
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	117	106	10,0 %	120	-2,6 %	438	404	8,4 %
Rahavirta investointien jälkeen	80	59	34,8 %	94	-15,0 %	327	271	20,6 %
Sellun toimitukset, 1 000 tonnia	611	623	-1,9 %	595	2,7 %	2 432	2 597	-6,3 %

- Liikevaihto kasvoi 14,1 % eli 51 milj. euroa järjestyksessä jo toiseen kaikkien aikojen ennätystulokseen, 415 milj. euroon. Taustalla olivat selkeästi kasvaneet myyntihinnat.
- Operatiivinen liike-tulos oli viimeisen vuosineljänneksen ennätys 91 milj. euroa, jossa oli kasvua 30 milj. euroa. Korkeammat muuttuvat kustannukset, erityisesti puussa ja energiassa, kumosivat vain osittain korkeampien selluhintojen vaikutuksen. Montes del Platan ja Skutskärin tehtailla oli tuotanto-ongelmia vuosineljänneksen aikana.
- Operatiivinen ROOC saavutti 15,0 %:n strategisen tavoitteen.
- Stora Enso nosti omistustaan ruotsalaisessa Cellutech AB:ssä 100 %:iin. Cellutech AB on erikoistunut selluun, mikrokuituselluun ja muihin puukomponentteihin perustuvien uusien materiaalien ja sovellusten kehittämiseen.
- Stora Enso on ryhtynyt yhteistyöhön H&M-konsernin ja Inter IKEA -konsernin kanssa TreeToTextilen teollistamiseksi. TreeToTextile on H&M-konsernin, Inter IKEA -konsernin ja innovaattori Lars Stigssonin vuonna 2014 perustama yhteisyritys, jonka tavoitteena on kehittää uusia kustannustehokkaita tekstiilikuituja vastuullisesti.
- Institution of Chemical Engineers (IChemE) palkitsi vuonna 2018 lanseeratun ligniinipohjaisen Lineo™ by Stora Enson vuoden 2018 innovatiivisimpana tuotteena. Stora Enso sai tunnustusta kehittämästään biopohjaisesta kestävästä materiaalista, joka voi korvata päällysteissä ja liimoissa käytettävät fossiiliset polttoaineet.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q4/17	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q3/18	Hinta Q4/18 verrattuna Q4/17	Hinta Q4/18 verrattuna Q3/18
Havupuusellu	Eurooppa	Hieman heikompi	Vakaa	Merkittävästi korkeampi	Hieman matalampi
Lehtipuusellu	Eurooppa	Vakaa	Heikompi	Korkeampi	Hieman matalampi
Lehtipuusellu	Kiina	Merkittävästi vahvempi	Hieman heikompi	Hieman matalampi	Matalampi

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

15,0 %

(Tavoite: >15 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2019	2018
Q1	Veracelin tehdas	–
Q2	–	Enocellin tehdas
Q3	Enocellin tehdas	Sunilan tehdas
Q4	Montes del Platan ja Skutskärin tehtaät	Montes del Platan ja Skutskärin tehtaät

Wood Products -divisioona

Jälleen ennätysellinen neljännes

Wood Products -divisioona on johtava innovatiivisten puupohjaisten ratkaisujen tarjoaja. Tuotevalikoima kattaa kaikki rakentamisen osa-alueet, kuten massiivipuu-elementit ja puukomponentit. Tarjontaan kuuluu myös laaja sahatavaravaliikoima sekä pelletit kestävään lämmitykseen. Kehitteillä oleva biokomposiittien tuotevalikoima hyödyntää mahdollisuuksia korvata muovi kuluttajatuotteissa ja luo potentiaalia erilaisiin vaativiin ulkoisiin käyttökohteisiin kilpailukykyisesti.

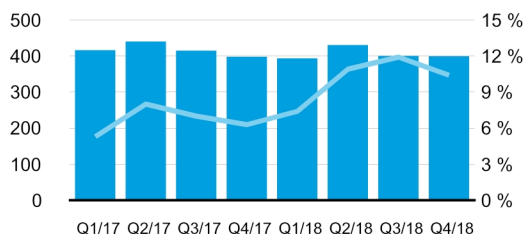
Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018–2017
Liikevaihto	399	398	0,3 %	400	-0,2 %	1 622	1 669	-2,8 %
Operatiivinen EBITDA	50	36	39,3 %	56	-9,9 %	199	147	35,2 %
Operatiivinen EBITDA, %	12,6 %	9,0 %		13,9 %		12,3 %	8,8 %	
Operatiivinen liike-tulos	42	25	66,2 %	48	-12,7 %	165	111	48,5 %
Operatiivinen liike-tulos, %	10,4 %	6,3 %		11,9 %		10,2 %	6,7 %	
Operatiivinen ROOC	27,1 %	18,5 %		31,6 %		28,1 %	20,5 %	
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	38	40	-6,1 %	57	-34,1 %	147	152	-3,4 %
Rahavirta investointien jälkeen	23	9	158,6 %	37	-36,9 %	80	90	-11,2 %
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	1 247	1 257	-0,7 %	1 207	3,4 %	4 932	4 926	0,1 %

- Liikevaihto kasvoi 3,5 % eli 13 milj. euroa, kun ei oteta huomioon myytyä Puumerkkiä. Taustalla olivat pääasiassa paremmat myyntihinnat perinteisessä sahatavarassa.
- Operatiivinen liike-tulos saavutti viimeisen vuosineljänneksen ennätystason ja oli 42 milj. euroa, jossa kasvua oli 17 milj. euroa. Kiinteät, lisääntyneeseen toimintaan liittyvät kustannukset kumosivat vain osittain selkeästi korkeampien hintojen ja paremman myyntijakauman vaikutuksen.
- Operatiivinen ROOC oli jälleen ennätysellisen korkealla tasolla 27,1 %, mikä ylitti selkeästi 20 %:n strategisen tavoitteen.
- Stora Enso tekee Latviassa sijaitsevaan Launkalnen sahaan 9 milj. euron lisäinvestoinnin aloittaakseen siellä pellettien tuotannon. Investoinnin arvioidaan valmistuvan vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen aikana.
- Investointi uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvönin sahalla on viimeistelyvaiheessa. Kaupallinen tuotanto alkaa suunnitelmien mukaisesti vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen aikana.
- Stora Enso valittiin vuosineljänneksen aikana puuraaka-aineiden toimittajaksi useissa uusissa rakennushankkeissa eri puolilla maailmaa. Yhdessä B&K Structuresin kanssa viimeistelimme Lontoossa sijaitsevan Green House -toimistotalon, Cambridge Health Road -projektin toisen vaiheen. B&K Structures on johtava kestävien runkojen urakoitsija. Rakennuksen pinta-ala on noin 4 645 m². Se vastaa työn uusien muotojen synnyttämään joustavan ja kohtuuhintaisen työskentelytilan kasvavaan tarpeeseen pääkaupungissa.
- Belgian Antwerpenissä sijaitsevan nelikerroksisen toimistorakennuksen Mundo A:n virallisia avajaisia vietettiin joulukuussa. Mundo A on dynaaminen uusi kohtauspaikka, jossa on 170 työpistettä 35 eri organisaatiolle. Toimistorakennuksen rakensi CLT-S, joka viimeisteli myös Troubleyn Elmerin, brysseliläisen koulun laajennuksen. Kaksikerroksinen laajennusosa rakennettiin asuintalojen ympäröimälle sisäpihalle, johon pääsi vain yläkautta. Kaikki elementit nostettiin paikalle siellä jo olevien rakennusten yli. Arkkitehdin toivomuksen mukaisesti suurin osa ristiinliimatuista (CLT) seinistä, LVL-pilareista, terasseista ja kattorakenteista jäi näkyviin.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q4/17	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q3/18	Hinta Q4/18 verrattuna Q4/17	Hinta Q4/18 verrattuna Q3/18
Puutuotteet	Eurooppa	Hieman vahvempi	Vakaa	Korkeampi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

■ Liikevaihto, milj. euroa
— Operatiivinen liike-tulos, %

Operatiivinen ROOC

27,1 %

(Tavoite: >20 %)

Paper-divisioona

Operationaaliset haasteet vaikuttivat vakaaseen vuosineljännekseen

Stora Enso on Euroopan toiseksi suurin paperintuottaja, jolla on vakiintunut asiakaskunta ja laaja tuotevalikoima painetun viestinnän tarpeisiin ja toimistokäyttöön. Asiakkaat hyötyvät Stora Enson laajasta sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistettujen paperien valikoimasta ja vahvasta kokemuksesta, osaamisesta ja asiakastuesta.

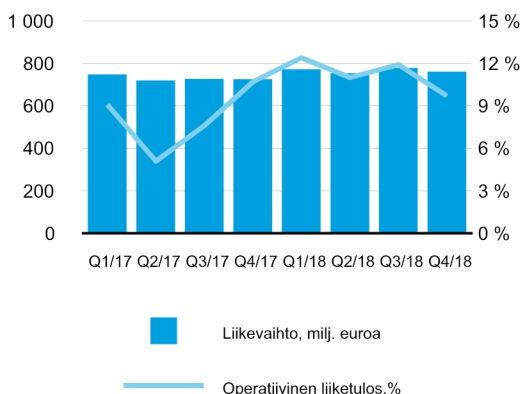
Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018– 2017
Liikevaihto	761	726	4,8 %	779	-2,4 %	3 066	2 920	5,0 %
Operatiivinen EBITDA	73	78	-5,8 %	93	-20,9 %	345	239	44,3 %
Operatiivinen EBITDA, %	9,7 %	10,7 %		11,9 %		11,3 %	8,2 %	
Operatiivinen liike-tulos	45	46	-2,0 %	65	-30,9 %	234	128	82,7 %
Operatiivinen liike-tulos, %	5,9 %	6,3 %		8,4 %		7,6 %	4,4 %	
Operatiivinen ROOC	22,9 %	24,7 %		33,5 %		30,2 %	14,8 %	
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	31	102	-69,8 %	78	-60,4 %	222	259	-14,3 %
Rahavirta investointien jälkeen	19	46	-59,1 %	65	-70,8 %	175	160	9,2 %
Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto	2,5 %	6,3 %		8,3 %		5,7 %	5,5 %	
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 121	1 146	-2,2 %	1 161	-3,5 %	4 591	4 713	-2,6 %
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	1 087	1 159	-6,2 %	1 216	-10,5 %	4 633	4 672	-0,8 %

- Liikevaihto oli 761 milj. euroa, jossa kasvua oli 4,8 % eli 35 milj. euroa. Alhaisemmat myyntivolyymit eivät kokonaan kumonnut selkeästi korkeampia myyntihintoja kaikissa paperilaaduissa ja parantunutta myyntiin jakaumaa.
- Operatiivinen liike-tulos laski 1 milj. euroa 45 milj. euroon. Korkeammat muuttuvat kustannukset erityisesti puussa, sellussa ja kemikaaleissa kumosivat kaikissa paperilaaduissa selkeästi korkeampien myyntihintojen vaikutuksen. Nymöllan tehtaan vesipulan aiheuttamalla tuotannon vähennyksillä ja Veitsiluodon tehtaan teknisillä ongelmilla oli 16 milj. euron negatiivinen vaikutus. Molemmat tehtaat toimivat nyt normaalisti. Päällystetyn puuvapaan paperin markkinatilanne johti tuotannon supistamiseen Oulun tehtaalla.
- Rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon oli 2,5 % (6,3 %). Siihen kohdistui tilapäisistä käyttöpääomahaasteista johtuva negatiivinen vaikutus.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q4/17	Kysyntä Q4/18 verrattuna Q3/18	Hinta Q4/18 verrattuna Q4/17	Hinta Q4/18 verrattuna Q3/18
Paperi	Eurooppa	Heikompi	Hieman vahvempi	Merkittävästi korkeampi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen EBITDA

Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto¹

2,5 %

(Tavoite: >7 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2019	2018
Q1	–	–
Q2	Nymöllan tehdas	Oulun tehdas
Q3	Veitsiluodon tehdas	Veitsiluodon tehdas
Q4	Oulun tehdas	–

¹ Paper-divisioonan avainmittari on rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon (ei-IFRS), koska divisioonan tavoitteena on tuottaa rahavirtaa konsernille, jotta konserni voi muuttua uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi.

Muut

Muut-segmentti sisältää pohjoismaiset metsäosakkuusyritykset, Stora Enson osakkuuden energiayhtiö Pohjolan Voimassa, Pohjoismaiden ja Baltian maiden tehtaiden puunhankinnan, tehdasalueisiin liittymättömät puuviljelmät sekä konsernin yhteiset palvelut ja hallinnon.

Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Muutos % Q4/18– Q4/17	Q3/18	Muutos % Q4/18– Q3/18	2018	2017	Muutos % 2018–2017
Liikevaihto	913	618	47,7 %	831	9,9 %	3 425	2 490	37,6 %
Operatiivinen EBITDA	15	25	-40,7 %	11	38,6 %	48	75	-35,7 %
Operatiivinen EBITDA, %	1,6 %	4,0 %		1,3 %		1,4 %	3,0 %	
Operatiivinen liike-tulos	9	21	-55,1 %	2	n/m	23	46	-50,4 %
Operatiivinen liike-tulos, %	1,0 %	3,4 %		0,2 %		0,7 %	1,8 %	
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	7	49	-86,3 %	11	-38,0 %	-52	-30	-74,1 %
Rahavirta investointien jälkeen	-27	36	-174,6 %	-10	-177,2 %	-119	-70	-70,5 %

- Liikevaihto kasvoi, koska aiemmin liiketoiminnan muissa tuotoissa esitetty kuljetusten ja rahdin sekä Suomen metsänhoitopalveluiden myynti siirrettiin kirjanpitoikäntönnön muutoksen takia liikevaihtoon. Kyse on pääasiassa sisäisistä palveluista. Vaikutus ulkoiseen liikevaihtoon viimeisellä neljänneksellä oli 11 milj. euroa.
Operatiivinen liike-tulos laski 12 milj. euroa 9 milj. euroon, mikä oli seurausta pohjoismaisten metsäosakkuusyritysten erityisen korkeasta kannattavuudesta vertailuvuonna 2017.
- Stora Enson metsäosakkuusyritys Bergvik Skog myi omistusosuutensa tytäryhtiöissään Latviassa, jossa yhtiö omisti yhteensä 0,1 milj. hehtaaria metsäaluetta. Stora Enson osuus myyntivoitosta raportoidaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavana eränä, eikä se sisälly yllä olevaan taulukkoon.
- Marraskuussa Stora Enso tiedotti, että Bergvik Skog AB:n osakkeenomistajat olivat allekirjoittaneet sitovan sopimuksen, joka koskee aiemmin ilmoitettua aietta uudelleenjärjestellä Bergvik Skogin omistusrakennetta. Sopimuksen myötä osapuolten on määrä saada kauppa päätökseen vuoden 2019 ensimmäisen puoliskon aikana. Stora Enson metsäomistukset Ruotsissa nousevat 1,4 milj. hehtaariin, josta 1,15 milj. hehtaaria on tuottavaa metsäaluetta. Joulukuun 2018 lopussa Stora Enson 49,8 % osuus Bergvik Skogin tuottavasta metsämaasta vastasi 0,9 miljoonaa hehtaaria. Liiketoimen arvioidaan kasvattavan Stora Enson tasetta noin 1,0 mrd. euroa.

Vastuullisuus vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä (verrattuna Q4/2017)

Työturvallisuus

TRI-taajuus

	Q4/18	Q4/17	Q3/18	2018	2017	Välitavoite	Välitavoite saavutettava
Työtaturmat (TRI), taajuus ^{1 2 3}	7,9	7,3	4,6	5,9	7,4	6,7	vuoden 2018 loppuun mennessä

TRI (Total recordable incidents) - taajuus = lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Omat työntekijät.

² Tammikuusta 2018 lähtien Stora Enson yhteisiä toimintoja Veracelia ja Montes del Plataa tarkastellaan osana konsernin työturvallisuuslukuja. Vuoden 2017 luvut oikaistu vastaavasti vertailukelpoisuuden vuoksi.

³ Q3/18 laskettu uudelleen vuoden 2018 kolmannen neljänneksen osavuositarkastuksen jälkeen saadun tiedon vuoksi.

Vuoden 2018 välitavoite saavutettiin. Koko vuoden TRI-luvussa saavutettiin 20 %:n parannus. Vuoden 2019 tavoite kerrotaan ensimmäisen vuosineljänneksen raportissa.

Toimittajat

Toimittajien eettisen toimintaohjeen käyttöönotto

	31.12.2018	30.9.2018	31.12.2017	Tavoite
% hankintakustannuksista toimittajien eettisen toimintaohjeen piirissä ¹	95 %	95 %	95 %	95 %

¹ Ei sisällä yhteisiä toimintoja, immateriaalioikeuksia, leasingmaksuja, kaupankäyntiä rahoitusvälineillä eikä viranomaismaksuja, kuten tullimaksuja, eikä puunhankintoja yksityismetsänomistajilta.

Tavoite, jonka mukaan 95 % toimittajista on edelleen eettisen toimintaohjeen piirissä, saavutettiin.

Ihmisoikeudet

Vuosineljänneksen aikana pääpaino oli konsernin kahdeksaa tärkeintä ihmisoikeutta koskevan vaatimustenmukaisuuden seurantaohjelman loppuun saattamisessa. Tavoitteena on saada tämä työ päätökseen vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä.

Metsät, puuviljelmät, ja maan käyttö

Asutusaloitteisiin kuulumattomien maattomien liikkeiden valtaamat alueet Brasilian Bahiassa

	31.12.2018	30.9.2018	31.12.2017
Asutusaloitteisiin kuulumattomien liikkeiden valtaamat tuotantoalueet, ha	468	3 019	3 043

Vuosineljänneksen aikana Veracel allekirjoitti uuden sopimuksen maattomien liikkeiden kanssa täydentääkseen aikaisempaa kestävä kehityksen mukaista asutusaloitetta. Uuden sopimuksen myötä Veracel myy 3 300 hehtaaria aikaisemmin vallattuja maa-alueita liikkeille ja niihin liittyville yhdistyksille ja liikkeet poistuvat Veracelin mailta alueilla, joiden koko on 800 hehtaaria. Lisäksi Veracel lahjoittaa 225 hehtaaria maa-alueita. Tämän uuden sopimuksen jälkeen 468 hehtaaria Veracelin omistamia tuotantoalueita on sellaisten maattomien liikkeiden valtaamaa, jotka eivät ole mukana kestävä kehityksen mukaisessa asutusaloitteessa. Veracel jatkaa edelleen vallattuna olevien alueiden palauttamista yhtiölle oikeusmenettelyjen kautta. Veracel on aiemmin oma-aloitteisesti varannut 16 500 hehtaaria maata kestävä kehityksen mukaista asutusaloitetta varten. Vuoden 2018 lopussa Veracelin omistamat maa-alueet olivat yhteensä 213 500 hehtaaria, josta 76 000 hehtaaria on istutettu eukalyptuspuuta sellun tuotantoa varten.

Hiilidioksidi

Tieteellisten päästövähennystavoitteiden saavuttaminen vuoden 2010 lähtötasoon verrattuna

	Q4/18	Q4/17	Q3/18	2018	2017	Tavoite	Tavoite saavutettava
Hiilidioksidiekvivalenttipäästöjen lasku myytävissä olevaa sellu-, paperi- ja kartonkitonnia kohti (kg/t) ^{1 2}	-17 %	-16 %	-25 %	-18 %	-21 %	-31 %	vuoden 2030 loppuun mennessä

¹ Kattaa tuotannon suorat fossiilista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidipäästöt ja epäsuorat sähkön ja lämmön ostoon liittyvät fossiilista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidipäästöt (laajuus 1 ja 2). Ilman yhteisiä toimintoja.

² Menneiden kausien luvut laskettu uudelleen vuoden 2018 kolmannen neljänneksen osavuositarkastuksen jälkeen saadun tiedon vuoksi.

Joulukuussa 2017 Science Based Target -organisaatio hyväksyi Stora Enson tieteelliset tavoitteet ilmaston lämpenemisen hillitsemiseksi. Stora Enso sitoutuu vähentämään toiminnastaan aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä tuotettua sellu-, paperi- ja

kartonkitonnia kohti 31 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2010 lähtötasoon verrattuna. Vuoden 2018 päästövähennys pieni kolme prosenttiyksikköä, pääosin koska kahdella tehtaalla Suomessa lisättiin turpeen käyttöä ja ostetun sähkön tuotannossa Suomessa ja Puolassa käytettiin enemmän fossiilista polttoainetta.

Muut tapahtumat

Suomalaiset taloustoimittajat valitsivat Stora Enson vastuullisuusraportin 2017 vuoden parhaimmaksi seitsemän organisaation järjestämässä kilpailussa. Yksi järjestäjistä oli kestävää liiketoimintaa edistävä yritysvastuuverkosto FIBS. Raportti oli myös kokonaiskilpailun kymmenen parhaan raportin joukossa.

Toisen kerran peräkkäin Transition Pathway Initiative sijoitti Stora Enson parhaiden joukkoon kasvihuonekaasupäästöjen hallinnasta ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä.

Kansainvälinen voittoa tavoittelematon järjestö CDP sijoitti Stora Enson toimet ilmaston lämpenemisen hillitsemiseksi parhaiden joukkoon. CDP otti Stora Enson mukaan uudelle vuoden 2018 Climate A -listalle, jossa on johtavia ilmastotekoihin ryhtyneitä maailmanlaajuisia yhtiöitä.

Joulukuussa 2017 Science Based Target -aloite (SBTi) hyväksyi Stora Enson tieteelliset tavoitteet ilmaston lämpenemisen hillitsemiseksi. Aloitteen takana ovat YK:n Global Compact -aloite sekä kolme kansainvälistä voittoa tavoittelematonta järjestöä, myös CDP. Aloitteen tavoitteena on innostaa yrityksiä saavuttamaan suurempia päästövähennyksiä Pariisin ilmastopöytäkirjan tueksi. Näiden tavoitteiden myötä Stora Enso sitoutuu vähentämään toiminnastaan aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä tuotettua sellu-, paperi- ja kartonkitonnia kohti 31 % vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2010 lähtötasoon. Edistymisestä kerrotaan osavuosisikatsauksissa.

Stora Enso sai Industry Leader 2018 -tunnustuksen Sustainable Brand Index™ B2B -tutkimuksessa, joka Pohjoismaiden suurin brändien vastuullisuutta luotaava tutkimus. Tutkimus kattaa yli sata yritysten väliseen kauppaan liittyvää brändiä kymmenellä eri toimialalla Ruotsissa. Ruotsissa Dagens Industri, Aktuell Hållbarhet ja Lund University School of Economics and Management sijoittivat Stora Enson Ruotsin vastuullisimmaksi pörssiyritykseksi.

Stora Enso ja Forest Stewardship Council (FSC) allekirjoittivat kansainvälisen kumppanuussopimuksen, joka koskee pitkäaikaista strategista yhteistyötä kestävä metsänhoidon kehittämiseksi ja edistämiseksi. Stora Enso tukee kaikkia suurimpia metsäsertifiointijärjestelmiä ja on sitoutunut vastuulliseen puunhankintaan vain kestävästi hoidetuista metsistä ja puuviljelmiltä.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Lisääntyvä kilpailu sekä paperi-, sellu-, pakkaus-, puutuote- ja raakapuumarkkinoiden tarjonnan ja kysynnän epätasapaino voivat vaikuttaa Stora Enson markkinaosuuteen ja kannattavuuteen. Muutokset maailman taloustilanteessa ja poliittisessa ilmapiirissä, markkinoiden äkkinäiset korjausliikkeet, valuuttakurssien epävakaous ja päämarkkina-alueidemme talouksien heikkeneminen voivat vaikuttaa Stora Enson tulokseen, rahavirtoihin ja taloudelliseen tilanteeseen.

Nykyisissä geopoliittisissa olosuhteissa kasvavana riskinä on protektionististen toimien kiihtyminen pisteeseen, jossa maailmankauppa supistuu huomattavasti. Tämä sysäisi liikkeelle ketjureaktioita, jotka vaikuttaisivat suuresti inflaatioon, yritysten ja kuluttajien luottamukseen sekä viime kädessä maailmanlaajuiseen talouskasvuun.

Kun maailmantalous on siirtymässä uuteen vaiheeseen, jossa suurimmat keskuspankit ryhtyvät jälleen kiristämään löysää rahapolitiikkaansa, epävarmuus saattaa kasvaa, mikä vaikuttaa kielteisesti Stora Enson liiketoiminnan edellytyksiin.

Muut riskit ja epävarmuustekijät sisältävät muun muassa toimialan yleiset olosuhteet, kuten muutokset raaka-aineiden kustannuksissa tai saatavuudessa, energia- ja kuljetuskustannukset, odottamattomat kulut, jotka liittyvät nykyisten ja uusien ympäristö- ja muun virallisen sääntelyn noudattamiseen sekä käynnissä oleviin tai potentiaalisiin oikeudenkäynteihin, merkittävät häiriöt jollakin tuotantolaitoksellamme, yhteisyritysten liiketoimintaan olennaisesti kuuluvat riskit ja muut tekijät, joista kerrotaan Stora Enson lehdistötiedotteissa ja raportoinnissa.

Tarkempi kuvaus riskeistä on Stora Enson tilinpäätöksessä, joka on luettavissa osoitteessa storaenso.com/investors/annual-report.

Energiaherkkyysanalyysi: sähkön, lämmön, öljyn ja muiden fossiilisten polttoaineiden markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 12 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan suojausvaikutuksen jälkeen.

Puuraaka-aineen herkkyysanalyysi: puun hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 203 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Sellun herkkyysanalyysi: sellun markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 130 milj. euron välitön positiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Kemikaalien ja täyteaineiden herkkyysanalyysi: kemikaalien ja täyteaineiden hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 62 milj. euron välitön negatiivinen operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Energian, puuraaka-aineen, sellun tai kemikaalien ja täyteaineiden hintojen laskun vaikutus olisi vastakkainen.

Valuuttakurssien herkkyysanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: Yhdysvaltain dollarin arvon 10 %:n vahvistumisella suhteessa euroon olisi noin 184 milj. euron välitön positiivinen vaikutus vuotuiseseen operatiiviseen liiketulokseen. Ruotsin kruunun 10 %:n vahvistumisen vaikutus olisi 99 milj. euroa negatiivinen ja Englannin punnan 38 milj. euroa positiivinen. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen. Luvut ovat ennen suojausvaikutusta ja oletuksena on, että vain yksittäisessä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia.

Konsernin Brasilian-toiminnoista aiheutuu vuosittain Brasilian realissa (BRL) laskettuna noin 120 milj. euron arvoiset suojaamattomat nettokustannukset. Kiinan-toiminnoista aiheutuu vastaavasti 110 milj. renminbin (CNY) suojaamattomat nettokustannukset. Valuutan arvon 10 %:n vahvistuminen heikentäisi operatiivista liiketulosta 12 milj. euroa Brasiliassa ja 11 milj. euroa Kiinassa.

Oikeudenkäynnit

Ehdolliset velat

Stora Enso on tehnyt merkittäviä uudelleenjärjestelyjä viime vuosina. Toimenpiteisiin on kuulunut liiketoimintojen ja tuotantoyksiköiden myyntejä sekä tehtaiden sulkemisia. Tapahtumiin liittyy riski mahdollisista ympäristö- tai muista velvoitteista, joiden olemassaololle saadaan vahvistus vasta, jos yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole täysin konsernin hallittavissa, toteutuu tai ei toteudu.

Stora Enso on osallisena tietyissä oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka ovat syntyneet tavanomaisessa liiketoiminnassa ja jotka sisältävät lähinnä kauppaoikeudellisia vaateita. Yrityksen johto ei usko, että näillä menettelyillä kokonaisuutena ennen mahdollisia vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

Oikeudenkäynnit Latalaisessa Amerikassa

Veracel

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet päteviä. Tuomari myös määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Lisäksi yhtiölle määrättiin mahdollinen 20 milj. Brasilian realin (5 milj. euron) sakko. Veracel kyseenalaistaa päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut asiaankuuluvilta viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuin lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

Oikeudenkäynnit Suomessa

Raakapuukanne

Markkinaoikeus määräsi joulukuussa 2009 Stora Ensolle seuraamusmaksun kilpailulain rikkomisesta Suomen raakapuumarkkinoilla 1997-2004. Stora Enso ei valittanut päätöksestä. Metsähallitus käynnisti maaliskuussa 2011 oikeudenkäynnin Stora Ensoa, UPM:ää ja Metsäliittoa vastaan vaatien korvauksia vahingoista, joiden väitetään syntyneen kilpailulain rikkomisesta. Kesäkuussa 2016 antamassaan tuomiossa Helsingin käräjäoikeus hylkäsi Metsähallituksen Stora Ensolle, Metsäliitolle ja UPM:lle esittämän vahingonkorvausvaatimuksen. Metsähallitus valitti käräjäoikeuden tuomiosta Helsingin hovioikeuteen, joka antoi asiasta tuomion toukokuussa 2018. Tuomiossaan hovioikeus hylkäsi Metsähallituksen valituksen ja piti käräjäoikeuden ratkaisun voimassa. Metsähallituksen Stora Ensoa, UPM:ää ja Metsäliittoa vastaan yhdessä esittämän vaatimuksen kokonaissumma oli noin 125 milj. euroa ja toissijainen vaatimus yksin Stora Ensoa vastaan oli noin 68 milj. euroa. Metsähallitus haki asiassa valituslupaa korkeimmalta oikeudelta. Korkein oikeus hylkäsi Metsähallituksen valituslupahakemuksen 29.1.2019. Tämä päättää oikeudenkäynnin niin, että Stora Ensolle ei ole mitään maksuvelvollisuuksia Metsähallitukselle. Koko raakapuukannetta voi nyt pitää loppuun käsiteltynä ja raportointi sen osalta loppuu.

Oikeudenkäynnit Ruotsissa

Vakuutuskanne

Heinä–elokuussa 2016 kuusi ruotsalaista vakuutusyhtiötä nostivat kanteen Stora Ensoa vastaan ruotsalaisessa ympäristöoikeudessa ja Falunin käräjäoikeudessa Ruotsin Västmanlandissa vuonna 2014 sattuneesta metsäpalosta aiheutuneiden vahinkojen vuoksi. Yhtiöt hakevat kaikkiaan noin 300 milj. Ruotsin kruunun (30 milj. euron) arvoisia korvauksia. Stora Enso kiistää korvausvastuunsa. Ympäristöoikeus ja sen jälkeen myös hovioikeus ovat todenneet että ympäristölakia ei sovelleta tulipalon aiheuttamiin vahinkoihin.

Yrityssakko

Tammikuussa 2018 Ruotsin syyttäväviranomainen nosti kanteen Stora Ensoa ja sen toimittajaa vastaan Ruotsin Västmanlandissa vuonna 2014 sattuneen metsäpalon vuoksi vaatien molemmilta vastaajilta 5 milj. kruunun yrityssakkoa. Stora Enso ja toimittaja kiistävät kanteen.

Merkittävimmät tapahtumat vuonna 2018

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 2018 tehtyjä päätöksiä

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.3.2018 Helsingissä. Kokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan vuodelta 2017 maksetaan osinkoa 0,41 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että hallitukseen valittiin seuraavaan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka nykyisistä jäsenistä **Anne Brunila**, **Jorma Eloranta**, **Elisabeth Fleuriot**, **Hock Goh**, **Christiane Kuehne**, **Richard Nilsson**, **Göran Sandberg** sekä **Hans Stråberg**, ja että hallituksen uudeksi jäseneksi valitaan **Antti Mäkinen**. Yhtiökokous valitsi Jorma Elorannan hallituksen puheenjohtajaksi ja Hans Stråbergin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen hallituksen jäsenten vuosipalkkioista:

puheenjohtaja	175 000 euroa (2017: 170 000 euroa)
varapuheenjohtaja	103 000 euroa (2017: 100 000 euroa)
jäsenet	72 000 euroa (2017: 70 000 euroa)

Yhtiökokous hyväksyi myös ehdotuksen, että hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että 40 %:lla vuosipalkkiosta hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun Stora Enson R-osakkeita markkinoilta julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan, ja loput vuosipalkkiosta maksetaan rahana.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen valiokuntien jäsenten vuosipalkkiot.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että tilintarkastajaksi valitaan PricewaterhouseCoopers Oy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka. PricewaterhouseCoopers on ilmoittanut, että päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT **Samuli Perälä**. Yhtiökokous päätti myös, että tilintarkastajan palkkio maksetaan talous- ja tarkastuskomitean hyväksymän laskun mukaan.

Stora Enson hallituksen päätökset

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa hallitus valitsi Richard Nilssonin (puheenjohtaja), Jorma Elorannan, Antti Mäkisen ja Christiane Kuehnen talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseniksi.

Jorma Eloranta (puheenjohtaja), Elisabeth Fleuriot ja Hans Stråberg valittiin palkitsemisvaliokunnan jäseniksi.

Anne Brunila (puheenjohtaja), Hock Goh ja Göran Sandberg valittiin vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunnan jäseniksi.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Stora Enson osakkeenomistajien nimitystoimikunta nimitettiin syyskuussa ja siihen kuuluvat samat jäsenet kuin edellisellä kaudella: Jorma Eloranta (hallituksen puheenjohtaja), Hans Stråberg (hallituksen varapuheenjohtaja), **Harri Sailas** (Solidium Oy:n hallituksen puheenjohtaja) ja **Marcus Wallenberg** (FAM AB:n hallituksen puheenjohtaja).

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaan asetettu osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää 14.3.2019 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että yhtiön hallitukseen valitaan yhdeksän (9) jäsentä.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää yhtiökokoukselle, että yhtiön hallitukseen valitaan uudelleen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka nykyisistä jäsenistä Jorma Eloranta, Elisabeth Fleuriot, Hock Goh, Christiane Kuehne, Antti Mäkinen, Richard Nilsson, Göran Sandberg ja Hans Stråberg, ja että **Mikko Helander** valitaan uudeksi hallituksen jäseneksi vastaavalle toimikaudelle. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää, että Jorma Eloranta valitaan hallituksen puheenjohtajaksi ja Hans Stråberg hallituksen varapuheenjohtajaksi. Anne Brunila on ilmoittanut, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa.

Varsinainen yhtiökokous 2019

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 14.3.2019 klo 16.00 Finlandia-talossa, Mannerheimintie 13 e, Helsinki.

Yhtiökokouksen esityslista, esityslistalla olevat ehdotukset ja kutsu yhtiökokoukseen ovat saatavilla Stora Enso Oyj:n internetsivuilla osoitteessa storaenso.com/agm. Stora Enso Oyj:n vuoden 2018 tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus ovat saatavilla yhtiön sivuilla storaenso.com/investors/annual-report 11.2.2019 alkavalla viikolla. Päätöksiä koskevat esitykset ja muut asiakirjat ovat saatavilla myös yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä yhtiön sivuilla viimeistään 28.3.2019 lähtien.

Hallituksen ehdotus osingonmaksusta

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2018 maksetaan osinkoa 0.50 euroa osakkeelta.

Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 18.3.2019 on merkitty joko Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon tai Euroclear Sweden AB:ssa rekisteröityjen osakkeiden osalta viimeksi mainitun pitämään omistajaluetteloon. Euroclear Sweden AB huolehtii osingon maksusta Euroclear Sweden AB:ssa rekisteröidyille osakkeille ja osinko maksetaan Ruotsin kruunuina. Citibank N.A. huolehtii osingon maksusta Citibank N.A.:n hallinnoimien ADR-todistusten haltijoille ja osinko maksetaan Yhdysvaltain dollareina.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan arviolta 25.3.2019.

Osakepääoma ja osakeomistukset

Vuoden 2018 viimeisen neljänneksen aikana kaupparekisteriin merkittiin 14 375 A-osakkeen muunto R-osakkeeksi. Vuoden 2018 aikana yhteensä 79 648 A-sarjan R-sarjaan muunnettua osaketta merkittiin kaupparekisteriin.

31.12.2018 Stora Enson liikkeeseen laskemia A-osakkeita oli 176 312 672 kappaletta ja R-osakkeita 612 307 315 kappaletta. Yhtiön omistuksessa ei ollut omia osakkeita. Stora Enson liikkeeseen laskettuja osakkeita oli yhteensä 788 619 987. Osakkeiden äänimäärä oli vähintään 237 543 403.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

29.1.2019 Korkein oikeus hylkäsi Metsähallituksen valituslupahakemuksen raakapuukauppakanteeseen liittyen.

1.2.2019 Stora Enso ilmoitti aloittavansa kannattavuuden turvaamisohjelman, jolla tähdätään 120 milj. euron vuotuisiin kustannussäästöihin. Yhtiön investointiennustetta vuodelle 2019 supistetaan 50 milj. eurolla.

Kaikki tämän osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä osavuositarkastuksen prosenttilukemat ja luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuista taloudellisista tiedoista.

Tämä tiedote on laadittu suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Jos eri kieliversioiden välillä on eroja, englanninkielinen versio pätee. Tätä katsausta ei ole tilintarkastettu.

Helsingissä 1. helmikuuta 2019
Stora Enso Oyj
Hallitus

Taloudelliset tiedot

Laadintaperiaatteet

Tämä tilintarkastamaton osavuositarkastus on laadittu osavuositarkastuksia koskevan IAS 34 -standardin ja konsernin vuoden 2017 tilinpäätöksen laskentaperiaatteiden mukaisesti lukuun ottamatta uusia ja muutettuja standardeja, joita sovelletaan 1.1.2018 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

Kaikki tämän osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä osavuositarkastuksen prosenttilukemat ja luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuista taloudellisista tiedoista.

Ei-IFRS-tunnusluvut

Konsernin tärkein ei-IFRS-tunnusluku on operatiivinen liiketulos, jonka avulla arvioidaan segmenttien tuloksia ja ohjataan niille resursseja. Operatiivinen liiketulos koostuu segmenttien liiketuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liiketuloksesta, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan. Tavallisimpia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot, ylimääräiset omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten peruutukset, toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset ja sakot. Yksittäinen vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä ilmoitetaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osakkuus- ja yhteisyritysten tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS) on konsernikohtainen tapa esittää liiketoiminnan rahavirta ilman suojausvaikutusta laajasta tuloksesta ja alkaen operatiivisesta EBITDAsta liiketuloksen sijaan.

Rahavirtaan investointien jälkeen (ei-IFRS) kuuluvat liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS), pois lukien investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, biologisiin hyödykkeisiin sekä osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

Luettelo ei-IFRS-luvuista esitetään tämän katsauksen lopussa.

Seuraavia uusia ja muutettuja standardeja sovelletaan 1.1.2018 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin

Stora Enso on soveltanut seuraavia uusia ja muutettuja standardeja 1.1.2018 alkaen:

- Konserni on ottanut käyttöön IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin 1.1.2018 alkaen. Standardi korvaa IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin. IFRS 9 -standardiin sisältyviä uudistettuja vaatimuksia sovelletaan rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen ja arvostamiseen, arvon alentumiseen ja yleiseen suojauslaskentaan.
- Uudessa rahoitusvarojen arvonalentumisia koskevassa mallissa edellytetään epävarmoihin saamisiin perustuvien todennäköisten luottotappioiden kirjaamista. IFRS 9 -standardin käyttöönoton myötä konserni on päivittänyt arvonalentumisia koskevan laskentamallinsa IFRS 9 -standardin mukaiseksi. Myyntisaamisten osalta noudatetaan yksinkertaistettua lähestymistapaa, jonka mukaisesti odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan saamisten elinkaaren aikaisten arvioitujen luottotappioiden perusteella. Jaksotettuun hankintamenuun tai muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon arvostettaviin saamisiin sovelletaan yleistä lähestymistapaa, jossa odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan seuraavan 12 kuukauden aikana arvioitujen luottotappioiden perusteella, mikäli luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut alkuperäisen taseeseen kirjaamisen jälkeen. Uudesta arvonalentumisten laskentamallista johtuen konserni kirjasi 3 milj. euron negatiivisen oikaisun ennen veroja tilikauden 2018 kertyneiden voittovarojen alkusaldoon.
- Konserni on arvioinut rahoitusvaransa ja -velkansa IFRS 9:n mukaisten uusien luokittelu- ja arvostuskriteerien perusteella. Stora Enso on luokitellut rahoitusvaransa jaksotettuun hankintamenuun, muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon tai tuloslaskelman kautta käypään arvoon arvostettaviin eriiin. Rahoitusvelkojen osalta luokittelu perustuu jaksotettuun hankintamenuun arvostettaviin ja tuloslaskelman kautta käypään arvoon arvostettaviin eriiin. Standardin soveltamisen aloituspäivänä 1.1.2018 rahoitusvarat ja -velat luokiteltiin seuraavasti:

Rahoitusvälineiden luokittelun muutokset

	Arvostusluokka		Kirjanpitoarvo		
	IAS 39 -luokitus	IFRS 9 -luokitus	Alkuperäinen	Uusi	Erotus
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Noteeratut arvopaperit	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	21	21	0
Noteeraamattomat arvopaperit	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypä arvo tuloslaskelman kautta	318	318	0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	Lainat ja saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	55	55	0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	Lainat ja saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno ja käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	965	962	-3
Korolliset saamiset	Lainat ja saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	15	15	0
Johdannaiset (suojauslaskentaan kuuluvat)	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	49	49	0
Johdannaiset (suojauslaskentaan kuulumattomat)	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	16	16	0
Rahavarat	Lainat ja saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	607	607	0
Rahoitusvarat yhteensä			2 046	2 043	-3
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Korollinen pitkäaikainen velka	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	2 046	2 046	0
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Korollisten pitkäaikaisten velkojen lyhennyserät	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	370	370	0
Korolliset velat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	560	560	0
Johdannaiset (suojauslaskentaan kuuluvat)	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	32	32	0
Johdannaiset (suojauslaskentaan kuulumattomat)	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	4	4	0
Käytössä olevat luottolimiitit	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	4	4	0
Ehdollinen kauppahinta	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	20	20	0
Ostovelat ja muut korottomat velat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	1 576	1 576	0
Rahoitusvelat yhteensä			4 612	4 612	0

Konserni on päättänyt luokitella pääomasijoituksensa Pohjolan Voiman osakkeisiin ja eräisiin konsernin hallussa oleviin noteerattuihin osakkeisiin käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin eriin IFRS 9 -standardin mukaisesti. Aiemmin ne on luokiteltu myytävissä oleviin sijoituksiin IAS 39 -standardin mukaisesti. Muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon arvostettavien pääomasijoitusten käyvän arvon muutoksista aiheutuvia voittoja ja tappioita ei enää kierrätetä tuloslaskelmaan arvonalentumisen tai sijoitusten myynnin yhteydessä. Vain mahdollinen osinkotulo kirjataan tuloslaskelmaan.

IFRS 9 -standardin mukaisesti valuuttamääräisten myyntien suojauksessa käytettävien valuuttaoptioiden aika-arvon muutokset kirjataan jatkossa muihin laajan tuloksen eriin siinä määrin kuin ne liittyvät suojauksen kohteena oleviin eriin ja kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelman voittoihin tai tappioihin samalla kaudella tai samoilla kausilla kuin odotetut tulevat rahavirrat vaikuttavat tuloslaskelman voittoon tai tappioon. Muutos vähentää tuloslaskelman volatiliiteettia IAS 39 -standardin mukaiseen käytäntöön verrattuna. Optioiden aika-arvo käyttöönottopäivänä oli 1 milj. euroa tappiollinen, ja se kirjattiin oikaisuna tilikauden 2018 kertyneiden voittovarojen alkusaldoon.

Vertailukausien lukuja ei ole oikaistu.

- Konserni on ottanut käyttöön IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* -standardin ja siihen liittyvät selvennykset 1.1.2018 alkaen. Standardilla korvattiin IAS 18 *Tuotot* sekä IAS 11 *Pitkäaikaishankkeet* standardit ja niihin liittyvät tulkinnot. Uusi standardi tarkentaa milloin ja miten myyntituotot kirjataan. Standardi pohjautuu periaatteeseen, jonka mukaan tuotot kirjataan

silloin, kun tuotteen tai palvelun määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Konserni on tarkastellut suoriteveloitteitaan ja kunkin divisioonan merkittävimpiä asiakassopimuksia sekä arvioinut IFRS 15 -standardin vaikutusta tuottojen kirjaamisen määrään ja ajoitukseen.

Johtopäätöksenä IFRS 15 -standardin käyttöönotolla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tuottojen kirjaamisen määrään ja ajoitukseen sovellettaviin laskentaperiaatteisiin. Konsernin soveltamat tuloutusperiaatteet ja toimitusehdot säilyvät pääasiassa muuttumattomina, ja ne esitetään Stora Enson vuoden 2017 tilinpäätöksessä.

Konserni on ottanut IFRS 15 -standardin käyttöön soveltaen kertyneen vaikutuksen siirtymävaihtoehtoa 1.1.2018 lähtien, oikaisematta aikaisempia raportointikausia. Uutta ohjeistusta sovelletaan vain sopimuksiin, jotka ovat kesken käyttöönottopäivänä. Tilikauden 2018 kertyneiden voittovarojen alkusaldo ei ole oikaistu, sillä tuottojen kirjaamisen ajoituksessa ei ole tapahtunut muutoksia. Vähäinen määrä kuljetus- ja rahtipalveluiden myynnistä sekä metsänhoitopalveluiden myynnistä saatavista tuotoista, jotka aiemmin esitettiin liiketoiminnan muissa tuotoissa, on 1.1.2018 lähtien luokiteltu konsernin tuloslaskelman liikevaihtoon. Vuonna 2018 näiden erien summa oli 56 milj. euroa. Aiempia tilikausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

- Konserni on ottanut käyttöön 1.1.2018 voimaan tulleet muutokset IFRS 2 *Osakeperusteisten maksujen luokittelu ja arvostus* -standardissa oikaisematta vertailukausia. Verolakien tai -asetusten perusteella konsernilla saattaa olla velvollisuus pidättää tietty summa työntekijän osakeperusteisiin maksuihin liittyviä verovelvoitteita varten ja siirtää kyseinen, normaalisti käteisvaroina suoritettava, määrä veroviranomaiselle työntekijän puolesta. Tätä varten konserni pidättää myönnettävien oman pääoman ehtoisten instrumenttien kokonaismäärästä, joka työntekijälle olisi muutoin luovutettu osakeperusteisen maksun suorittamisen yhteydessä, työntekijän verovelvoitteiden rahallista arvoa vastaavan määrän oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Muutetun IFRS 2 -standardin mukaan kyseiset transaktiot on luokiteltava kokonaisuudessaan omana pääomana suoritettaviksi osakeperusteisiksi maksuiksi, vaikka verovelvoite suoritetaan käteisvaroina työntekijän puolesta. Muutosten käyttöönoton johdosta konserni kirjasi 9 milj. euron positiivisen oikaisun tilikauden 2018 kertyneiden voittovarojen alkusaldoon.
- Muut IFRS-standardien ja niiden tulkintojen muutokset eivät ole konsernin kannalta relevantteja.

Tulevat standardimuutokset, jotka ovat EU:n hyväksymiä mutta eivät olleet voimassa vielä vuonna 2018

- IFRS 16 *Vuokrasopimukset*. Tällä standardilla korvataan nykyinen IAS 17 -standardi ja siihen liittyvät tulkinnot, mikä merkitsee merkittäviä muutoksia etenkin vuokralle ottajille. IFRS 16 -standardissa edellytetään, että vuokralle ottajat kirjaavat käytännössä kaikista vuokrasopimuksista tulevia vuokranmaksuja kuvastavan vuokrasopimusvelan sekä käyttöoikeusomaisuuserän. IFRS 16 -standardin mukaisesti konserni arvioi sopimuksen syntyessä, onko se vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Vuokrasopimus on sopimus tai sopimuksen osa, joka tuottaa oikeuden käyttää sopimuksen kohteena olevaa omaisuuserää tietyssä ajanjaksona vastiketta vastaan.

Stora Enso ottaa IFRS 16 -standardin käyttöön 1.1.2019 soveltaen yksinkertaistettua lähestymistapaa, minkä takia vertailutietoja ei oikaista. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutuskirjataan taseeseen 1.1.2019. Siirtymässä vuokrasopimusvelat arvostetaan jäljellä olevien vuokramaksujen nykyarvoon, diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan vuokrasopimusvelkaa vastaavaan määrään, oikaistuna ennakkoon maksettujen tai kertyneiden vuokrien summalla. Konserni kohdistaa sopimuksen perusteella maksetun vastikkeen kuhunkin vuokrasopimuksen komponenttiin ja erottaa muille kuin vuokrasopimuskomponenteille kuulumattomat osuudet, jos ne ovat tunnistettavissa.

Konserni on päättänyt olla kirjaamatta käyttöoikeusomaisuuseriä ja vuokrasopimusvelkoja koskien lyhytaikaisia sopimuksia, joiden sopimuskausi on enintään 12 kuukautta, ja koskien arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä sisältäviä sopimuksia. Konserni soveltaa myös helpotusta vuonna 2019 päättyvien sopimusten kirjaamisen osalta. Konserni tulkitsee arvoltaan vähäisiä kohteita koskevan helpotuksen sisältävät sopimukset, joissa omaisuuserä ei ole Stora Ensolle olennainen. Arvio siitä, onko omaisuuserä olennainen ja kuuluuko se IFRS 16 -standardin kirjaamisvaatimusten piiriin, perustuu käsitteellisen viitekehysten ja IAS 1 -standardin olennaisuuskonseptiin. Konserni kirjaa näihin sopimuksiin liittyvät vuokranmaksuerät kuluksi tasasuuruusina erinä vuokrakauden aikana.

Diskonttaamattomat vuokravastuut kolmannen neljänneksen lopussa olivat 731 milj. euroa. IFRS 16 -standardin soveltamisen vaikutuksia koskevan nykyisen arvion mukaan vuokrasopimusvelat ovat 1.1.2019 500–550 milj. euroa. Liiketuloksen (IFRS) / operatiivisen liiketuloksen odotetaan kasvavan hieman, koska vuokranmaksujen korko-osuus esitetään rahoituskuluissa. Operatiivisen EBITDAn odotetaan niin ikään kasvavan, koska sekä poistot että korko-osuus esitetään EBITDAn alapuolella. Osakekohtaiseen tulokseen kohdistuvan vaikutuksen ei odoteta olevan olennainen. Liiketoiminnan rahavirta kasvaa ja rahoituksen rahavirta laskee, koska suurin osa vuokramaksuista esitetään rahoituksen rahavirrassa, jolla ei ole vaikutusta kokonaisrahavirtaan.

Lisäksi tietyt maankäyttö sopimukset, määrältään 76 milj. euroa, luokitellaan IFRS 16 siirtymässä vuokrasopimuksiksi. Sopimukset käsiteltiin ennen IFRS 16 siirtymää aineettomina hyödykkeinä. Kaikki järjestelyihin liittyvät velat on maksettu aikaisemmilla kausilla ja luokittelulla ei ole vaikutusta vuokrasopimusvelkaan tai tuloslaskelmaan.

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Q3/18	2018	2017
Liikevaihto	2 657	2 511	2 585	10 486	10 045
Liiketoiminnan muut tuotot	27	53	19	92	147
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-2	22	58	125	28
Materiaalit ja palvelut	-1 602	-1 507	-1 527	-6 157	-5 945
Toimituskulut ja komissiot	-232	-239	-232	-932	-968
Henkilöstökulut	-339	-342	-308	-1 330	-1 331
Liiketoiminnan muut kulut	-133	-143	-115	-526	-551
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	112	31	25	181	66
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	-17	-20	-20	-68	-72
Poistot ja arvonalentumiset	-114	-130	-122	-479	-515
Liiketulos	356	236	363	1 390	904
Nettorahoituserät	-41	-27	-58	-180	-162
Tulos ennen veroja	315	209	305	1 210	742
Tuloverot	-16	-36	-101	-221	-128
Katsauskauden tulos	299	173	204	988	614
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajat	304	174	214	1 013	625
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-5	-1	-10	-24	-11
Katsauskauden tulos	299	173	204	988	614
Osakekohtainen tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,39	0,22	0,27	1,28	0,79
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,39	0,22	0,27	1,28	0,79

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Q4/18	Q4/17	Q3/18	2018	2017
Katsauskauden tulos	299	173	204	988	614
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Pääomasijoitukset käyvässä arvossa muissa laajan tuloksen erissä	-58	0	151	97	0
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-20	57	-4	-24	61
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	6	-9	1	5	-10
	-73	48	148	78	51
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, joka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	0	2	1	4	5
Oman pääoman nettoinvestointien muuntoerot	33	-60	17	-36	-288
Määräysvallattomien omistajien osuuden muuntoerot	0	1	-1	0	-3
Nettosijoitusten suojaukset	-3	4	-3	-14	40
Rahavirran suojaukset	21	5	18	-24	32
Suojausten kustannus – optioiden aika-arvo	-1	0	1	-2	0
Määräysvallattomien omistajien osuus rahavirran suojauksista	-1	0	-1	-2	0
Myytavissä olevat sijoitukset	0	38	0	0	39
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	-4	-3	-5	7	-10
	46	-13	27	-68	-185
Laaja tulos yhteensä	272	208	379	999	480
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajat	277	208	391	1 025	494
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-6	0	-12	-27	-14
Laaja tulos yhteensä	272	208	379	999	480

Lyhennetty konsernin tase

Milj. euroa		31.12.2018	31.12.2017
Varat			
Liikearvo	O	243	237
Muut aineettomat hyödykkeet	O	254	229
Aineelliset hyödykkeet	O	5 234	5 310
		5 731	5 776
Biologiset hyödykkeet	O	457	448
Päästöoikeudet	O	26	12
Osakkuus- ja yhteisyritykset	O	1 729	1 600
Noteeratut arvopaperit	I	13	21
Noteeraamattomat arvopaperit	O	422	318
Pitkäaikaiset lainasaamiset	I	54	55
Laskennalliset verosaamiset	T	120	154
Muut pitkäaikaiset varat	O	48	50
Pitkäaikaiset varat		8 601	8 434
Vaihto-omaisuus	O	1 567	1 321
Versaamiset	T	9	9
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	O	1 487	1 319
Korolliset saamiset	I	55	80
Rahavarat	I	1 130	607
Lyhytaikaiset varat		4 248	3 336
Varat yhteensä		12 849	11 770
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajat		6 714	6 008
Määräysvallattomien omistajien osuus		18	47
Oma pääoma yhteensä		6 732	6 055
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät varaukset	O	401	377
Muut varaukset	O	101	111
Laskennalliset verovelat	T	168	166
Korollinen pitkäaikainen velka	I	2 265	2 046
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	O	34	52
Pitkäaikaiset velat		2 970	2 752
Pitkäaikaisten velkojen lyhennyserät	I	403	370
Korolliset velat	I	675	596
Käytössä olevat luottolimitit	I	1	4
Muut varaukset	O	16	23
Muut korottomat velat	O	1 960	1 888
Verovelat	T	92	82
Lyhytaikaiset velat		3 147	2 963
Velat yhteensä		6 117	5 715
Oma pääoma ja velat yhteensä		12 849	11 770

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät sidottuun pääomaan.
I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.
T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät nettoverovelkaan.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	1 390	904
Tulos muista laajan tuloslaskelman eristä	0	0
Ei-kassavaikutteisten erien oikaisut	404	551
Nettokäyttöpääoman muutos	-428	37
Liiketoiminnan rahavirta	1 365	1 492
Maksetut nettorahoituserät	-121	-193
Maksetut tuloverot, netto	-152	-97
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	1 092	1 202
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten ja liiketoiminnan hankinta, vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-4	0
Osakkuus- ja yhteisyritysosuuksien hankinnat	-29	-9
Myytävässä olevien sijoitusten hankinnat	-3	-8
Tuotot tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan myynnistä vähennettynä myydyillä rahavaroilla	42	-4
Tuotot osakkuus- ja yhteisyritysten osakkeiden myynnistä	3	5
Noteeraamattomien arvopaperien myynnistä saadut tuotot	1	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut tuotot ja ennakot	9	45
Kiinteän omaisuuden myynnistä maksetut tuloverot	0	-15
Investoinnit	-525	-658
Pitkäaikaisten saamisten nettomuutos	8	-52
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-497	-696
Rahoituksen rahavirta		
Uusien pitkäaikaisten lainojen nostot	578	425
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-358	-1 034
Lyhytaikaisten lainojen muutos	39	76
Maksetut osingot	-323	-292
Tytäryritysosuuksien osto määräysvallattomilta omistajilta	-2	0
Määräysvallattomien omistajien oman pääoman ehtoiset sijoitukset vähennettynä osingoilla	-2	-1
Omien osakkeiden osto ¹	-5	-3
Rahoituksen nettorahavirta	-73	-829
Rahavarojen nettomuutos	521	-323
Muuntoerot	4	-23
Nettorahavarat katsauskauden alussa	603	949
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	1 128	603
Rahavarat katsauskauden lopussa	1 130	607
Käytössä olevat luottolimiitit katsauskauden lopussa	-1	-4
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	1 128	603
Myyntit		
Rahavarat	2	7
Muut aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja biologiset hyödykkeet	38	3
Käyttöpääoma	-2	1
Korolliset saamiset ja velat	0	-1
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-1	0
Myytyjen yritysten nettovarot	38	10
Myyntivoitto, ilman kertyneiden muuntoerojen vapautusta ja transaktiokuluja	6	-9
Myyntihinta yhteensä	44	1
Kauppahinnan käteisosa	44	0
Ehdollinen kauppahinta	0	1
Myyntihinta yhteensä	44	1
Edellisen vuoden myynneistä saadut rahavarat	0	3

¹ Konsernin osakepalkkio-ohjelmaa varten ostetut omat osakkeet. Konsernilla ei ollut omia osakkeita joulukuun 2018 lopussa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Käyvän arvon rahasto													
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto ja vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Vaiheittaisen hankinnan uudelleen arvostuksen ylijäämä	Pääoma- sijoitukset laajassa tuloksessa	Myytavissä olevat sijoitukset	Rahavirran suojauskset	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteis- yrityksissä	Kertyneet muuntoerot ja netto- investointien suojauskset	Kertyneet voitto- varat	Jakautu- minen emoyhtiön omistajille	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2016	1 342	77	633	0	4	0	162	-11	-19	-32	3 650	5 806	62	5 868
Katsauskauden tulos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	625	625	-11	614
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	0	0	0	0	0	0	39	32	5	-248	61	-111	-3	-114
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	0	0	0	0	0	0	4	-6		-8	-10	-20		-20
Laaja tulos yhteensä	0	0	0	0	0	0	43	26	5	-256	676	494	-14	480
Osinko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-292	-292	-1	-293
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	0	0	0	-3	0	0	0	0	0	0	0	-3		-3
Osakeperusteiset maksut	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3		3
Oma pääoma 31.12.2017	1 342	77	633	0	4	0	205	15	-14	-288	4 034	6 008	47	6 055
IFRS 2:n ja IFRS 9:n käyttöönotto ¹							205	-205			8	8		8
Oma pääoma 1.1.2018	1 342	77	633	0	4	205	0	15	-14	-288	4 042	6 016	47	6 063
Katsauskauden tulos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 013	1 013	-24	988
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	0	0	0	0	0	97	0	-26	4	-50	-24	0	-2	-2
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	0	0	0	0	0	1	0	5	0	3	4	13	0	13
Laaja tulos yhteensä	0	0	0	0	0	98	0	-22	4	-47	993	1 026	-27	999
Osinko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-323	-323	-2	-326
Yritysosot ja -myynnit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2	-2
Määräysvallattomien osakkaiden osuuksien osto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-2	-2	2	0
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	0	0	0	-5	0	0	0	0	0	0	0	-5	0	-5
Osakeperusteiset maksut	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	-3	2	0	2
Oma pääoma 31.12.2018	1 342	77	633	0	4	304	0	-7	-11	-335	4 706	6 714	18	6 732

¹ Katso kohdassa *Laadintaperiaatteet* uudet ja muutetut standardit joita sovelletaan 1.1.2018 alkaen.

Liikearvo, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ja biologiset hyödykkeet

Milj. euroa	2018	2017
Avaava tase 1.1.	6 224	6 518
Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	491	560
Lisäykset biologisiin hyödykkeisiin	83	80
Biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset	-66	-66
Tytäryritysten hankinta	5	0
Vähennykset	-5	-12
Tytäryritysten myynti	-37	-3
Poistot ja arvonalentumiset	-479	-515
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-2	-6
Muuntoero ja muut	-26	-332
Tasearvo yhteensä	6 187	6 224

Korolliset lainat

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Joukkovelkakirjalainat	1 523	1 352
Lainat rahoituslaitoksilta	1 140	1 029
Rahoitusleasingvastuut	1	29
Muut pitkäaikaiset lainat	4	6
Pitkäaikainen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	2 668	2 416
Lyhytaikaiset lainat	566	525
Korkovelat	40	35
Johdannaisvelat	68	36
Käytössä olevat luottolimiitit	1	4
Korolliset velat yhteensä	3 344	3 016

Milj. euroa	2018	2017
Avaava tase 1.1.	3 016	3 774
Pitkäaikaisten lainojen nostot	578	425
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-358	-1 034
Lyhytaikaisten lainojen ja korkovelan muutos	46	54
Johdannaisvelkojen muutos	32	-21
Muuntoero ja muut	30	-182
Korolliset velat yhteensä	3 344	3 016

Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitykset	2	2
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n aikana	100	81
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n jälkeen	631	644
Muut vastuut	6	6
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	4	4
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	23	26
Muut sitoumukset	13	0
Yhteensä	779	763
Kiinnitykset	2	2
Takaukset	27	30
Vuokrasopimukset	731	725
Muut vastuut	19	6
Yhteensä	779	763

Pääomasitoumukset

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Yhteensä	111	152

Konsernin suorat investointisopimukset sisältävät konsernin osuuden yhteisten toimintojen suorista investointisopimuksista.

Liikevaihto segmentteittäin

Milj. euroa	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	2 622	637	648	691	646	2 516	636	639	630	611
Packaging Solutions	1 344	352	330	329	333	1 255	334	318	313	290
Biomaterials	1 635	415	413	413	394	1 483	364	379	371	369
Wood Products	1 622	399	400	430	393	1 669	398	415	440	416
Paper	3 066	761	779	754	772	2 920	726	727	719	748
Muut	3 425	913	831	844	838	2 490	618	593	628	651
Segmenttien välinen liikevaihto	-3 229	-820	-815	-797	-797	-2 288	-565	-562	-573	-588
Yhteensä	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579	10 045	2 511	2 509	2 528	2 497

Liikevaihdon erittely

Milj. euroa	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Tuotteiden myynti	10 346	2 623	2 550	2 626	2 547	9 957	2 489	2 486	2 507	2 475
Palvelujen myynti ¹	140	34	35	38	32	88	22	23	21	22
Yhteensä	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579	10 045	2 511	2 509	2 528	2 497

Liikevaihto sisältää pääasiassa tuotteiden myynnin. Se kirjataan tyypillisesti hetkellä, jolloin Stora Enso siirtää tuotteet asiakkaan hallintaan.

¹ 1.1.2018 lähtien kuljetus- ja toimituskulut ja metsäpalvelut, jotka aiemmin esitettiin kohdassa liiketoiminnan muut tuotot, esitetään kohdassa liikevaihto. Vuonna 2018 näiden erien osuus oli 56 milj. euroa. Aiempia tilikausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Tuote- ja palvelumyynti segmenteittäin

Milj. euroa		2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	Tuotemyynti	2 611	634	645	688	643	2 505	633	636	628	608
	Palvelumyynti	11	3	3	3	3	11	3	3	2	3
Packaging Solutions	Tuotemyynti	1 340	351	329	328	332	1 251	333	317	312	289
	Palvelumyynti	4	1	1	1	1	4	1	1	1	1
Biomaterials	Tuotemyynti	1 610	410	407	407	387	1 453	357	371	364	361
	Palvelumyynti	25	5	6	6	7	30	7	8	7	8
Wood Products	Tuotemyynti	1 619	398	399	429	392	1 667	398	415	439	415
	Palvelumyynti	3	1	0	1	1	2	0	0	1	1
Paper	Tuotemyynti	3 043	755	773	748	767	2 910	724	726	716	744
	Palvelumyynti	23	6	5	7	5	10	2	1	3	4
Muut	Tuotemyynti	2 430	665	579	587	599	2 240	551	528	566	595
	Palvelumyynti	995	248	252	257	239	250	67	65	62	56
Segmenttien välinen liikevaihto	Tuotemyynti	-2 307	-590	-582	-562	-573	-2 069	-507	-507	-518	-537
	Palvelumyynti	-922	-229	-232	-236	-224	-219	-58	-55	-55	-51
Yhteensä		10 486	2 657	2 585	2 664	2 579	10 045	2 511	2 509	2 528	2 497

Operatiivinen liike-tulos segmenteittäin

Milj. euroa	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	231	24	50	65	91	285	69	86	69	61
Packaging Solutions	245	59	68	57	61	170	58	48	40	24
Biomaterials	427	91	125	109	102	264	61	88	62	53
Wood Products	165	42	48	47	29	111	25	29	35	22
Paper	234	45	65	54	69	128	46	29	11	42
Muut	23	9	2	-5	17	46	21	10	2	13
Operatiivinen liike-tulos	1 325	271	358	327	369	1 004	280	290	219	215
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	45	37	5	17	-14	-16	-15	0	-6	5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	20	47	0	-28	0	-84	-29	-20	-8	-27
Liike-tulos (IFRS)	1 390	356	363	317	355	904	236	270	205	193
Nettorahoituserät	-180	-41	-58	-60	-22	-162	-27	-46	-60	-29
Tulos ennen veroja	1 210	315	305	257	333	742	209	224	145	164
Tuloverot	-221	-16	-101	-44	-60	-128	-36	-33	-2	-57
Katsauskauden tulos	988	299	204	213	273	614	173	191	143	107

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osakkuus- ja yhteisyritysten tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät

Milj. euroa	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä biologisten hyödykkeiden arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	0	0	0	0	0	-8	-5	0	0	-3
Uudelleenjärjestelykustannukset ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisia	0	0	0	0	0	-14	0	0	0	-14
Yritysmyyntit	20	47	0	-28	0	-28	-8	-20	0	0
Muut	0	0	0	0	0	-34	-16	0	-8	-10
Operatiivisen liike-tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	20	47	0	-28	0	-84	-29	-20	-8	-27
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	45	37	5	17	-14	-16	-15	0	-6	5
Yhteensä	65	85	5	-11	-14	-100	-44	-20	-14	-22

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät segmenteittäin

Milj. euroa	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	0	0	0	0	0	-30	1	-20	-8	-3
Packaging Solutions	0	0	0	0	0	-3	0	0	0	-3
Biomaterials	0	0	0	0	0	-3	0	0	0	-3
Wood Products	0	0	0	0	0	-9	-9	0	0	0
Paper	0	0	0	0	0	-22	-4	0	0	-18
Muut	20	47	0	-28	0	-17	-17	0	0	0
Operatiivisen liike-tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	20	47	0	-28	0	-84	-29	-20	-8	-27
Verojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-27	0	-27	0	0	11	4	0	1	6
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-8	47	-27	-28	0	-73	-25	-20	-7	-21
Jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajat	-8	47	-27	-28	0	-73	-25	-20	-7	-21
Määräysvallattomien omistajien osuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-8	47	-27	-28	0	-73	-25	-20	-7	-21

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät¹ segmentteittäin

Milj. euroa	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	-1	0	0	0	-1	-2	0	0	-1	-1
Packaging Solutions	-1	0	0	0	-1	-1	0	0	0	-1
Biomaterials	-3	3	-2	-3	-1	-7	0	-4	-2	-1
Wood Products	-1	0	0	0	-1	0	1	0	0	-1
Paper	0	-4	-1	4	1	0	0	0	0	0
Muut	51	38	7	17	-11	-6	-16	4	-3	9
Liiketuloksen käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	45	37	5	17	-14	-16	-15	0	-6	5

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osakkuus- ja yhteisyritysten tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Liiketulos segmenteittäin

Milj. euroa	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	230	25	50	65	90	253	70	66	60	57
Packaging Solutions	244	59	68	56	60	166	58	48	40	20
Biomaterials	425	94	123	106	101	254	61	84	60	49
Wood Products	164	42	48	47	28	102	17	29	35	21
Paper	234	41	65	58	70	106	42	29	11	24
Muut	93	95	9	-16	6	23	-12	14	-1	22
Liiketulos (IFRS)	1 390	356	363	317	355	904	236	270	205	193
Nettorahoituserät	-180	-41	-58	-60	-22	-162	-27	-46	-60	-29
Tulos ennen veroja	1 210	315	305	257	333	742	209	224	145	164
Tuloverot	-221	-16	-101	-44	-60	-128	-36	-33	-2	-57
Katsauskauden tulos	988	299	204	213	273	614	173	191	143	107

Euron vaihtokurssit

1 euro on yhtä kuin	Päätöskurssi		Keskikurssi	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
SEK	10,2548	9,8438	10,2567	9,6369
USD	1,1450	1,1993	1,1815	1,1293
GBP	0,8945	0,8872	0,8847	0,8761

Transaktioriski ja päävaluuttojen suojaukset 31.12.2018

Milj. euroa	EUR	USD	SEK	GBP	Muut	Yhteensä
Liikevaihto vuonna 2018	5 935	1 961	1 083	418	1 089	10 486
Kulut vuonna 2018	-4 931	-369	-1 986	-56	-1 386	-8 728
Yhteensä	1 004	1 592	-903	362	-297	1 758
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta		1 840	-990	380		
Transaktioriskin suojaukset 31.12.2018		-930	630	-190		
Suojausprosentti 31.12.2018 seuraaville 12 kuukaudelle		51 %	64 %	50 %		

Seuraaville 13–18 kuukaudelle 19 % arvioiduista nettorahavirroista Ruotsin kruunuissa on suojattu.

Valuuttakurssimuutosten vaikutus operatiiviseen liike tulokseen

Operatiivinen liike tulos: Valuuttakurssivaikutus, 10 % vahvistuminen	Milj. euroa
USD	184
SEK	-99
GBP	38

Herkkyyks perustuu seuraavien 12 kuukauden liiketoiminnan nettorahavirtaan. Laskelmassa ei ole huomioitu valuuttasuojauksia ja siinä oletetaan, että ainoastaan yksittäisissä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Stora Enso määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostustekniikoittain seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1: identtisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut tekniikat, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti
- Taso 3: tekniikat, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin

Arvostustekniikat on kuvattu tarkemmin konsernin tilinpäätöksessä.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 31.12.2018

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Noteeratut arvopaperit	-	13	-	-	13	13
Noteeraamattomat arvopaperit	-	415	8	-	422	422
Pitkäaikaiset lainasaamiset	54	-	-	-	54	54
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	1 092	44	-	-	1 136	1 136
Korolliset saamiset	1	-	5	49	55	55
Rahavarat	1 130	-	-	-	1 130	1 130
Yhteensä	2 277	472	13	49	2 811	2 811

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvelat					
Korollinen pitkäaikainen velka	2 265	-	-	2 265	2 541
Korollisten velkojen lyhennyserät	403	-	-	403	403
Korolliset velat	604	7	63	675	675
Ostovelat ja muut korottomat velat	1 627	21	-	1 648	1 648
Käytössä olevat luottolimiitit	1	-	-	1	1
Yhteensä	4 901	28	63	4 992	5 268

Seuraavat erät arvostetaan toistuvasti käypään arvoon:

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Noteeratut arvopaperit	13	-	-	13
Noteeraamattomat arvopaperit	-	-	422	422
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	44	-	44
Johdannaisvarat	-	54	-	54
Rahoitusvarat yhteensä	13	98	422	533
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	21	21
Johdannaisvelat	-	70	-	70
Rahoitusvelat yhteensä	-	70	21	91

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 31.12.2017

Milj. euroa	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta	Suojaavat johdannaiset	Myytävissä olevat sijoitukset	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Myytävissä olevat sijoitukset	-	-	-	339	339	339
Pitkäaikaiset lainasaamiset	55	-	-	-	55	55
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	965	-	-	-	965	965
Korolliset saamiset	15	16	49	-	80	80
Rahavarat	607	-	-	-	607	607
Kirjanpitoarvo	1 642	16	49	339	2 046	2 046

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenoon	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvelat					
Korollinen pitkäaikainen velka	-	-	2 046	2 046	2 357
Korollisten velkojen lyhennyserät	-	-	370	370	370
Korolliset velat	4	32	560	596	596
Ostovelat ja muut korottomat velat	20	-	1 576	1 596	1 596
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	4	4	4
Kirjanpitoarvo	24	32	4 556	4 612	4 923

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvaroihin kuuluvat johdannaiset	-	65	-	65
Myyntisaamiset ja korottomat saamiset	-	-	-	-
Myytävissä olevat sijoitukset	21	-	318	339
Johdannaisvelat	-	36	-	36
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	20	20

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen täsmäytys: 31.12.2018

Milj. euroa	2018	2017
Rahoitusvarat		
Avaava tase 1.1.	318	253
Tuloslaskelmaan kirjatut voitot/tappiot	-2	-2
Muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatut voitot/tappiot	104	60
Lisäykset	3	7
Myyntit	-1	0
Tasearvo	422	318

Milj. euroa	2018	2017
Rahoitusvelat		
Avaava tase 1.1.	20	23
Tuloslaskelmaan kirjatut voitot/tappiot	1	-3
Tasearvo	21	20

Tason 3 rahoitusvarat

Tason 3 rahoitusvarat koostuvat pääasiassa PVO-osakkeista, joiden arvostusmenetelmä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksessä. Arvostus on herkin sähkön hinnan ja diskonttauskoron muutoksille. Arvostusmallissa käytetty 4,06 %:n diskonttaus korko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa +/- 5 %:n muutos sähkön hinnassa merkitsisi +54 milj. euron tai -41 milj. euron muutosta arvostuksessa, +/- 1 %-yksikön muutos diskonttauskorossa merkitsisi -34 milj. euron tai +100 milj. euron muutosta arvostuksessa.

Stora Enson osakkeet

Vaihtomäärä

	Helsinki		Tukholma	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Lokakuu	111 950	58 161 667	195 654	7 890 144
Marraskuu	83 820	55 842 805	109 324	13 080 621
Joulukuu	228 185	47 916 924	220 614	12 447 653
Yhteensä	423 955	161 921 396	525 592	33 418 418

Päätöskurssi

	Helsinki, EUR		Tukholma, SEK	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Lokakuu	14,00	13,31	144,00	137,70
Marraskuu	12,90	11,26	132,00	116,60
Joulukuu	11,05	10,09	116,00	103,40

Osakkeiden lukumäärä keskimäärin

Milj.	Q4/18	Q4/17	Q3/18	2018	2017
Kausittainen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen, laimennettu	789,7	790,0	789,7	789,9	790,0

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto, operatiivinen ROCE (%)	100 x $\frac{\text{Vuotuinen operatiivinen liiketulos}}{\text{Sijoitettu pääöma}^{1,2}}$
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, operatiivinen ROOC (%)	100 x $\frac{\text{Vuotuinen operatiivinen liiketulos}}{\text{Sidottu pääöma}^2}$
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	100 x $\frac{\text{Katsauskauden tulos}}{\text{Oma pääöma yhteensä}^2}$
Korolliset nettovelat	Korolliset velat – korolliset saamiset
Nettovelkaantumisaste	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääöma}^3}$
Tulos/osake (EPS)	$\frac{\text{Katsauskauden tulos}^3}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Operatiivinen liiketulos	Liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuus osakkuus- ja yhteisyritystensä liiketuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.
Operatiivinen EBITDA	Liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden arvonalentumisia, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumista, vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia. Määritelmä sisältää vastaavat osuudet osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.
Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Edellisten 12 kuukauden operatiivinen EBITDA}}$
Kiinteät kulut	Kunnossapito, henkilöstö, muut hallinnolliset kulut, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia
Edelliset 12 kuukautta	Raportointikauden päätöstä edeltävät 12 kuukautta
Työtaturmat (TRI), taajuus	Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti

¹ Sijoitettu pääöma = sidottu pääöma – nettoverovelka

² Katsauskauden keskiarvo

³ Jakautuminen emoyhtiön omistajille

Luettelo IFRS:n piiriin kuulumattomista tunnusluvuista

Operatiivinen EBITDA	Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen EBITDA, %	Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)
Operatiivinen liiketulos	Tulos/osake, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen liiketulosprosentti	Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	Kiinteät kustannukset/liikevaihto
Investoinnit	Operatiivinen ROOC
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat
Sijoitettu pääöma	Rahavirta investointien jälkeen

Yhteystiedot

Stora Enso Oyj
 PL 309
 00101 Helsinki
 Käyntiosoite: Kanavaranta 1
 Puh. 02046 131

Stora Enso AB
 PL 70395
 SE-107 24 Stockholm, Sweden
 Käyntiosoite: World Trade Center
 Klarabergsviadukten 70
 Puh. +46 1046 46 000

storaenso.com
storaenso.com/investors

Lisätietoja:

Seppo Parvi, talousjohtaja, puh. 02046 21205
 Ulla Paajanen, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 040 763 8767
 Satu Härkönen, viestintäjohtaja, Suomen mediasuhteet, puh. 040 832 7458

Stora Enson vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen tulos julkaistaan

25.4.2019

Stora Enso on pakkaus-, biomateriaali-, puutuote- ja paperiteollisuuden uusiutuvien tuotteiden maailmanlaajuinen toimittaja osana biotaloutta. Uskomme, että kaikki, mikä tänään valmistetaan uusiutumattomista materiaaleista, voidaan huomenna valmistaa puusta. Konsernin palveluksessa on noin 26 000 henkilöä yli 30 maassa. Vuonna 2018 liikevaihtomme oli 10,5 miljardia euroa. Stora Enson osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä (STEAV, STERV) ja Nasdaq Stockholm AB:ssa (STE A, STE R). Lisäksi Stora Enson ADR-todistuksilla (SEOAY) käydään kauppaa Yhdysvalloissa.

storaenso.com/investors

Stora Ensoon ja sen liiketoimintoihin kohdistuu riskejä ja epävarmuustekijöitä. Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuottavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisuilla "uskoo", "olettaa", "odottaa", "ennustaa" tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niitä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevilla lausumissa esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muun muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut. Kaikki lausumat perustuvat johdon parhaaseen arvioon saatavilla olevan tiedon valossa. Stora Enso ei sitoudu päivittämään tai muuttamaan lausumia, paitsi siltä osin kuin siihen on lainmukainen velvollisuus.